БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ
ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ
ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 2 (2550). | 3 январь, жума, 1964 йил. | Баҳоси 2 тийин.

КРЕМЛДА ШОДИЁНА

МОСКВА, 1 январь. (ТАСС мухбири) Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати 31 декабрдан 1 январга ўтиш кечаси Кремлнинг Съездлар саройида янги йилга бағишлаб қабул маросими ўтказди. Пойтахтдаги саноат корхоналари ва қурилишларининг илғорлари, Москва областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари, фан, адабиёт ва санъат арбоблари, космонавт учувчилар — ўз меҳнати билан Ватан шуҳратини орттираётган кишиларнинг ҳаммаси бу ерга янги йилни традицион кутиб олиш маросимига таклиф қилинган эди.

Совет Иттифоқидаги чет эл дипломатик вакилликларининг бошлиқлари, совет ва чет эл журналистлари, руҳонийларнинг намоёндалари янги йил кутиш маросимига келдилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ва Совет ҳукуматининг раҳбарлари — Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, А. И. Микоян, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Н. С. Хрушчев, Н. М. Шверник В. В. Гришин, Л. Н. Ефремов Ш. Р. Рашидов ўртоқларни залда тўпланганлар қизғин ва самимий кутиб олдилар.

КПСС Марказий Комитетининг секретарлари, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари байрам столлари ёнига бориб, меҳмонлар орасидан жой олдилар.

Совет ҳукумати бошлиғи Никита Сергеевич Хрушчев ўтиб бораётган бир минг тўққиз юз олтмиш учинчи йил учун қадаҳ кўтаради.

— Бу йил яхши йил бўлди,— дейди Никита Сергеевич. Ишларимиз муваффақиятли бормоқда. Лекин одамлар, табиийдирки, муваффақиятларни тағин ҳам кўпроқ бўлишини истайдилар. Ҳақиқатан шундай ҳам бўлади. Совет ҳукуматининг бошлиғи келаётган Янги йил тинчлик йили бўлади деб умид билдирди. Ҳамма халқларнинг истаги мана шу, халқларнинг иродасини бажармоқ учун ҳамма чораларни кўриш керак.

Кремль курантлари бонг уриб бўлди. СССР Давлат гимнининг оҳанглари тантанавор янграйди.

— Янги йилингиз, янги бахтингиз муборак, азиз ўртоқлар.

Ҳамма бир-бирига муваффақият, бахт-саодат, сиҳат-саломатлик тилайди. Дипломатик вакилликларнинг бошлиқлари совет раҳбарлари ўтирган стол ёнига келиб, янги 1964 йил билан уларни қутлайдилар.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев ўзининг юксак онглилиги, фидокорона меҳнати, янги турмуш қуришдаги катта муваффақиятлари билан жаҳонни қойил қолдираётган совет халқи учун, совет халқини барча ғалабаларининг ташкилотчиси шонли Ленин партияси учун, Совет Иттифоқининг Қуролли Кучлари учун, социалистик мамлакатларнинг халқлари, уларнинг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш учун, Америка қитъасида социализм йўлига қадам қўйган биринчи мамлакат — революцион Куба учун, Куба халқи, унинг Социалистик революция бирлашган партияси учун, Куба халқининг йўлбошчиси Фидель Кастро Рус учун қадаҳлар кўтаради.

Сўнгра Совет ҳукуматининг бошлиғи Ленин комсомоли учун, совет ёшлари учун, бутун дунё коммунистлари, уларнинг марксизм-ленинизм байроғи остидаги бирлиги ва жипслиги учун, ажойиб совет хотин-қизлари учун, ёш мустақил мамлакатларнинг халқлари учун, тинч-тотув яшаш учун, халқлар ўртасида дўстлик учун, ер юзида мустаҳкам тинчликни таъминлаш учун, Москвада ўз давлатларининг вакиллари бўлиб турган элчилар учун қадаҳлар кўтаради.

Дипломатик корпус оқсоқоли, Швециянинг Совет Иттифоқидаги элчиси Роль Ф. Р. Сульман жавоб нутқи сўзлайди. У, ўз шериклари номидан ва шахсан ўз номидан совет раҳбарларини ва бутун совет халқини янги йил билан муборакбод қилди ва яратувчилик ишида янги муваффақиятлар тилади.

Никита Сергеевич Хрушчев қабул маросимида қатнашганларни катта Кремль саройининг Георгий залига таклиф қилади. Бу ерда янги йилнинг катта арчаси ясатиб қўйилган. Шу ерда бемалол дўстона суҳбатлар бўлиб ўтди. Ишлаб чиқариш илғорлари, ишчилар ва колхозчилар, фан ва маданият арбоблари, ҳарбийлар партия ва ҳукумат раҳбарларини самимий қутлайдилар. Уларга сиҳат-саломатлик, ишларида катта муваффақиятлар тилайдилар.

Кремлда Янги йил кутиш самимий, дўстона вазиятда ўтди.

ЙИЛЛАР, МАНЗИЛЛАР

Улуғвор етти йилликнинг олтинчи йилини бошладик. Коммунистик қурилишда олға қараб яна бир улкан қадам ташладик.

Янги жамиятни барпо этаётган қаҳрамон совет халқи яна бир йилга — зафар ва шон-шуҳратларга тўла 1963 йилга якун ясади. 1963 йил ҳам ўтган йиллар сингари унутилмас, тарихий ғалабаларга бой йил бўлди.

Ҳа, чиндан ҳам мақтовга лойиқ ишлар қилди азамат халқимиз. Коммунистик партия раҳнамолигида коммунистик қурилиш жабҳасида амалга оширган улкан ишларимизнинг поёни йўқ, тенги йўқ. Совет халқи ўзининг фидокорона меҳнати билан эртанги порлоқ жамият — коммунизмни тобора яқинлаштирмоқда.

Бепоён мамлакатимизда зўр шижоат туфайли вужудга келтирилаётган коммунистик мўл-кўлчилик кўламини Совет Ўзбекистони мисолида яққол кўриш мумкин. Ўзбекистон меҳнаткашлари ўтган йил чинакам жасорат кўрсатдилар, ўзлари эришган улкан зафар билан бутун эл-юртни хурсанд қилдилар. Уларнинг довруғлари, шуҳрат-шонлари бутун олам узра таралди.

Азамат деҳқонларимиз табиат инжиқликлари, унинг стихияли кучлари олдида асло бўш келмадилар, балки, аксинча, уларни мардонавор енгиб ўтдилар. Ўзбек пахтакорларининг қаҳрамонона меҳнати буюк ғалаба билан якунланди, эл юрт олдида уларнинг юзлари ёруғ бўлди. Ватан омборларига 3 миллион 686 минг тонна «оқ олтин» тўкилди. Бундай серунум ҳосил совет пахтачилиги тарихида биринчи марта етиштирилди.

Қўш орденли Ўзбекистонимиз эришган улкан ғалабага областимиз меҳнаткашлари ҳам муносиб ҳисса қўшдилар. Улар 321 минг тонналик хирмон кўтариб ўзларининг Ватан олдидаги бурчларини шараф билан бажардилар.

Пахта теришни механизациялаш соҳасида ўтган йил олға қараб катта қадам ташланди. Далаларнинг ҳақиқий гвардиячилари бўлган азамат механизаторларимиз деярлик 600 минг тоннага яқин «оқ олтин» териб бердилар. Яқин беш йил ичида республикамизда пахтани машиналар билан теришга ўтиш асосан тугалланади.

Ўзбекистон ғаллакорлари ҳам самарали меҳнат қилдилар. Улар Ватан омборларига қарийб 19 миллион пуд — 1962 йилдагига қараганда икки баравар кўп дон тўкишди.

Қишлоқ меҳнаткашлари давлатга пилла, қоракўл тери, тухум, тамаки, сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш мажбуриятларини ҳам шараф билан бажардилар.

Республикамиз ҳаётининг бошқа соҳаларида ҳам шу хилдаги ютуқларни кўрамиз. Республикамизнинг шонли ишчилар синфи етти йилликнинг бешинчи йилини қувончли натижалар билан якунладилар. Йиллик планини деярли барча соҳаларда муваффақиятли бажарган республика, жумладан область ва Тошкент шаҳри ишчилари, инженер-техник ходимлари 1963 йилда мамлакатга турли хил саноат маҳсулотлари етказиб бердилар.

Шаҳар бинокорларининг шижоатига балли! Улар ҳам Янги йил арафасида катта ютуқларни қўлга киритдилар. Шуни айтиш кифояки, ўтган беш йил ичида салкам бир миллион квадрат метр уй-жой, яъни шундан аввалги 20 йил мобайнида қуриб битказилганига тенг келадиган миқдорда уй-жой фойдаланиш учун топширилди. Ўтган йилнинг ўзида шаҳар меҳнаткашлари 8 мингга яқин шинам квартира олдилар ва ҳоказолар.

Бу хилдаги мисолларни кўплаб келтириш мумкин. 1963 йилда амалга оширилган ишлар, қўлга киритилган ютуқлар кишиларимизни чинакам қувонтирмоқда, уларни янги зафарларга руҳлантирмоқда.

Бизнинг коммунизм сари ташлаётган ҳар бир қадамимиз биз босиб ўтган йилларда ўз аксини топаётир. 1963 йилда ҳам мамлакатимиз, кишиларимиз тарихий унутилмас, ёрқин саҳифа яратди. Шу йил ичида эришилган катта муваффақиятлар совет кишиларининг ҳаётини янада чароғон, турмушини тағин ҳам фаровон қилишга хизмат этди.

Ҳа, бизнинг ҳар бир йилимиз шу қадар мазмунли ва шу қадар салмоқли! Ўтган ҳар бир йил инсониятнинг эзгу орзуси — коммунизмни тобора яқинлаштиради, уйимизга файз, қалбимизга шодлик киритади, ҳаётимизни мунаввар қилади.

Янги йилда мамлакатимиз ва халқимиз олдида янги, янада улкан вазифалар турибди. Биз бу йилни келгуси шонли ғалабаларнинг яхши даракчиси сифатида, зўр қувонч билан кутиб олдик.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети «Совет халқига янги йил табриги»да барча совет кишиларини янги йил билан самимий табриклаб, уларга янгидан-янги муваффақиятлар тиладилар.

1964 йил ҳам коммунизм қурилишида янги зафарлар, кураш ва жанговор меҳнат йили бўлади. СССР ва Ўзбекистон ССРнинг 1964—1965 йиллардаги халқ хўжалигини ривожлантириш планларига назар ташлар экансиз келажагимиз янада порлоқ эканлигини, Ватанимиз янада гуллаб-яшнашини қувонч билан тасаввур этасиз.

Тарих саҳифасига янги зарҳал сатрларни эндигина бита бошлаган 1964 йилда ҳам совет халқининг ҳамма соҳаларда катта меҳнат ғалабаларини қўлга киритишига шак-шубҳа йўқ.

1964 йилимиз ўтган йилларга нисбатан янада сермазмун, воқеаларга бой, зафарларга тўлиқ йил бўлиши турган гап.

Янги йил янги зафарларга чорламоқда!

МИРЗАЧЎЛ ҚАҲРАМОНЛАРИГА ТАБРИК

6-СОВХОЗ ДИРЕКТОРИ ЎРТОҚ С. УСМОНОВГА

ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ СЕКРЕТАРИ ЎРТОҚ К. ЭШҚУЛОВГА

ИШЧИЛАР КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ ЎРТОҚ Ҳ. БЎРОНОВГА

КОМСОМОЛ КОМИТЕТИНИНГ СЕКРЕТАРИ ЎРТОҚ Я. САЪДУЛЛАЕВАГА

СОВХОЗНИНГ БАРЧА ИШЧИЛАРИ, МЕХАНИЗАТОРЛАРИ ВА МУТАХАССИСЛАРИГА

Қадрли ўртоқлар!

Партия Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг топшириғига биноан пахта етиштиришни кўпайтиришда катта муваффақиятларга эришган 6-совхознинг шонли коллективини самимий табриклайман. Сизнинг совхозингиз 1960 йилда Мирзачўлдаги қўриқ ерларда ташкил этилган эди. Сизлар ирригация системаларининг қурувчилари билан бирга Мирзачўлни мўл-кўлчилик ўлкасига айлантирмоқдасиз, халқ учун пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштирмоқдасиз. 1963 йилда совхоз коллективи давлатга 16.630 тонна пахта топшириб, план топшириғини 3.500 тонна ошириб бажарди. Фақат бир йилнинг ўзида ҳосилдорлик 6,5 центнер ошди ва 8070 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 20,6 центнердан пахта олинди.

Илғор бўлимлар ва бригадалар янада мўл ҳосил олганликларини таъкидлаш қувончлидир. Масалан, ўртоқ Шодиев бригадаси гектаридан 35,8 центнердан, ўртоқ Жумаев бригадаси 32,1 центнердан, ўртоқ Инобат Охунова бригадаси 30,7 центнердан пахта олди.

Совхозингиз тажрибаси Мирзачўл ерларини ўзлаштиришнинг юксак даражада иқтисодий самара беришини ишончли тарзда тасдиқлаб турибди. Давлат 6-совхозни ташкил қилишга 16,2 миллион сўм сарфлади. Бу хўжалик ташкил этилган пайтдан бери ўтган уч йил ичида совхоз 34,2 минг тонна пахта берди. Ана шу пахтадан ишлаб чиқилган маҳсулот ва материалларни сотишдан мамлакат 46 миллион сўм соф даромад олади, бу эса совхозни ташкил этишга ажратилган капитал маблағдан 30 миллион сўм кўпдир. Демак, суғориладиган деҳқончиликни ривожлантиришга сарфланган маблағнинг ўрнини пахта сингари ғоят қимматли маҳсулот етиштириш билан тезда қоплаш мумкин.

Совхозингиз коллективининг муваффақиятлари пахта ҳосилдорлигини янада оширишнинг катта имкониятлари борлигидан далолат беради. Мирзачўлнинг қўриқ ерларида гектаридан 25—30 центнер пахта олиш мумкин. Пахтачилик ходимлари олдида ҳамма колхоз ва совхозлар мўл ҳосил олишлари, пахта етиштиришни йил сайин ошириб боришларига эришишдан иборат кечиктириб бўлмайдиган вазифа турибди.

Совхоз коллективи 1964 йилда янги муваффақиятларга эришади, Мирзачўлдаги барча совхозларга суғориладиган ерларнинг ҳар гектаридан самарали фойдаланиш намунасини кўрсатади, деб ишонч билдиришга рухсат этгайсиз.

Н. ХРУШЧЕВ.

1963 йил 30 декабрь.

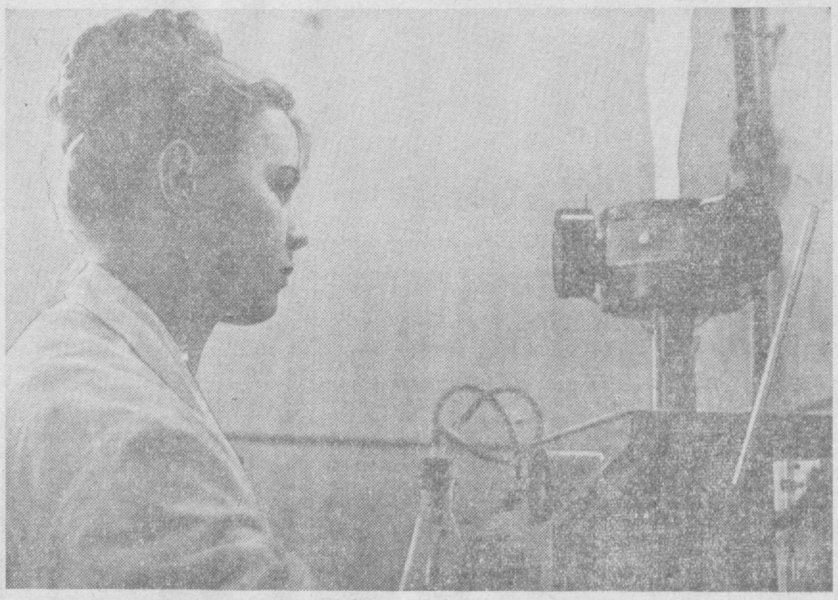

Республика тупроқ экспедицияси ходимлари Қарши чўлининг тупроқ карталарини тайёрладилар. Бу карталарда ерларга солинадиган минерал ўғитларнинг ҳажми очиқ-ойдин кўрсатиб берилади. Шунингдек, ер шўрини ювишда ҳам бу карталарнинг аҳамияти катта. Агрохимия лабораторияси марказий Фарғона тупроқларини ўрганиш соҳасидаги тадқиқотларни якунлаш арафасида турипти. Шунингдек, Самарқанд тупроқлари картаси ҳам яратилади.

Суратда: старший инженер-химик З. М. Малишева агрохимия лабораториясида.

Г. Пун фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ХИМИЯ—КАТТА БОЙЛИГИМИЗ

Химия халқ хўжалигимизнинг ҳамма тармоқларида кенг қўлланилмоқда. Химия қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини оширишда ҳам жуда катта аҳамиятга эга. Шу сабабли республикамиз химиклари азот, фосфор, калий ва бошқа хил минерал ўғитлар ишлаб чиқаришни кескин кўпайтириш тадбирларини белгиламоқдалар. Ана шу масъулиятли вазифани бажаришга Тошкент Давлат Политехника институти химия-технология факультетининг профессорлари, ўқитувчилари ва илмий ходимлари ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишяпти.

Факультетимизнинг неорганик моддалар технологияси ва пластмассалар кафедрасининг бир группа илмий ходимлари томонидан ўтказилаётган илмий-тадқиқот ишлари диққатга сазовордир. Неорганик моддалар технологияси кафедрасида ғўза баргларини тўкувчи янги химиявий модда — азот цианамид кальцийни саноат миқёсида олиш йўллари ишлаб чиқилмоқда.

Шу кунгача ғўза баргини тўкиш учун керакли дефолиантлар бошқа республикалардан келтирилар эди. Бу эса, албатта қимматга тушар эди. Ваҳоланки, бундай дорини республикамизда бемалол ишлаб чиқариш мумкин. Бизнингча, Навоий химия комбинатида азот цианамид кальций ишлаб чиқариш цехи қуриш мақсадга мувофиқдир.

Академик М. Набиев раҳбарлигидаги минерал ўғитлар лабораторияси билан неорганик моддалар технологияси лабораториясининг бир группа илмий ходимлари концентратланган ўғитлар олиш проблемасини ҳал қилишяпти. Тадқиқотларнинг бир қисми Самарқанд суперфосфат заводидаги кичик модель установкасида синовдан ўтказилмоқда. Илмий ходим Круглева республикамиздаги суғориладиган районларнинг тупроқ таркибидаги микроэлементларнинг миқдорини аниқлашга киришди. Кейинчалик тупроқ картограммаси тузилади. Картограмма асосида тупроққа қандай микроэлементлар солиш лозимлиги аниқланади. Бу эса мўл ҳосил етиштириш учун қулай шарт-шароит яратиб беради.

Шу кунларда Полимерлар лабораториясида ҳам катта ишлар қилинмоқда. Бу лабораториянинг илмий ходимлари ион алмашувчи смолалар ёрдамида озиқ-овқат ва пахта чиқиндиларидан қимматбаҳо химиявий маҳсулотлар олишяпти.

Академик О. Содиқов бошлиқ бир группа олимлар институт лабораторияси ходимлари билан ҳамкорликда пахта чиқиндиларидан лимон кислотаси олиш технологиясини ишлаб чиқдилар. Лимон кислотасидан озиқ-овқат саноатида, кондитер фабрикаларида кенг фойдаланилади. Улар кондитер саноатида конфетларни, торт ва пирожноеларни хушбўй қилишда, медицинада эса қон қуйишда ишлатилади. Бундан ташқари радиоактив чангни ювишда лимон кислотасининг аҳамияти каттадир.

Факультетимиз олдида ҳали кўп ишлар турибди. Микроэлементларни қишлоқ хўжалигида қўллаш, ўғитлар ишлаб чиқариш, экстракция йўли билан пахта мойи олиш каби тадқиқотларни олиб бориш учун янги лабораториялар очишга тўғри келади. Бу ишлар амалга оширилса факультетимиз олимларининг ишлаб чиқариш билан алоқаси тағин ҳам мустаҳкамланади.

Энди инженер кадрлар тайёрлаш тўғрисида икки оғиз сўз. Факультетимиз 1963 йилгача олти юздан ортиқ инженер-технологларни етиштириб чиқарди. Улар ҳозир фосфор ўғити заводлари, полимерлар ишлаб чиқариш корхоналарида ишлашяпти. Самарқанд ва Қўқон суперфосфат заводларидаги инженер-техник ходимларнинг асосий қисми факультетимизни битириб чиққан ёшлардир. Ҳозирда эса бизда мингдан ортиқ студент таҳсил кўрмоқда.

Химия саноатига бундан кейин ҳам инженер кадрларни кўплаб етиштириб бериш асосий вазифамиз бўлиб қолади.

Б. МИРЗАЕВ,
Тошкент Давлат Политехника институти химия-технология факультети деканининг ўринбосари.

ЎРТА ОСИЁДА ЯГОНА

— Мана бу конфет бунча ширин, оғзингизда эриб кетади-я!

— Қоғози ҳам чиройли экан.

— «Ўртоқ» фабрикасиникими?

— Йўқ. Бу Янгийўлдаги кондитер фабрикасиники.

Этикеткасига конфетни ушлаб «Олиб кўрчи?» деб турган жажжи қизчанинг сурати солинган ирислар айниқса меҳмонларга манзур бўлди.

Янги йил арафасида халқимиз қувончига қувонч қўшилди. Янгийўлдаги 5 қаватли қандолатхона ишга тушди. Ленинград «Гипропишчепром» институти лойиҳалаган бу корхона Ўрта Осиёда ягонадир. Фабрика энг замонавий машина ва механизмлар билан жиҳозланган. Кўпчилик операциялар автоматик тарзда бошқарилади. Фабрика ўз босмахонасига эга бўлиб, унда чиройли этикеткалар, қоғоз қутилар тайёрланади.

Бу улкан қандолатхонада шоколад, мармаладдан тортиб торт, бисквитларгача тайёрланади. Корхона йилига 25 минг тонна кандитер маҳсулотлари ишлаб чиқаришга мўлжалланган.

— Фабрика лойиҳасида ишлаб чиқаришни поток усулида ташкил этиш қоидаларига қатъий риоя қилинган, — дейди фабрика директори ўртоқ С. Исломов. — маҳсулот ишлаб чиқариш цикли узлуксиз давом этади.

Ҳозирча фабриканинг биринчи навбати ишга тушди. 1964 йил апрель ойига бориб, иккинчи навбати маҳсулот бера бошлайди.

Областимизда йирик кондитер фабрикасининг ишга тушганлиги партия ва ҳукуматимизнинг халқ фаровонлигини ошириш йўлидаги ғамхўрликларидан яна бир нишонадир.

Қ. ШУҲРАТ.

Янги йил арафасида Янгийўлда катта қандолатхона фойдаланишга топширилди. Сиз ўнгдаги суратда кўриб турган бу кўпқаватли муҳташам бино ана шу фабриканинг корпусидир. Бу ерда дастлабки ширинликлар ишлаб чиқарилди. Чапдаги суратда эса корхонадаги қиём пишириш қозонлари кўрсатилган.

Қ. Розиқов ва Б. Фомичев фотолари.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

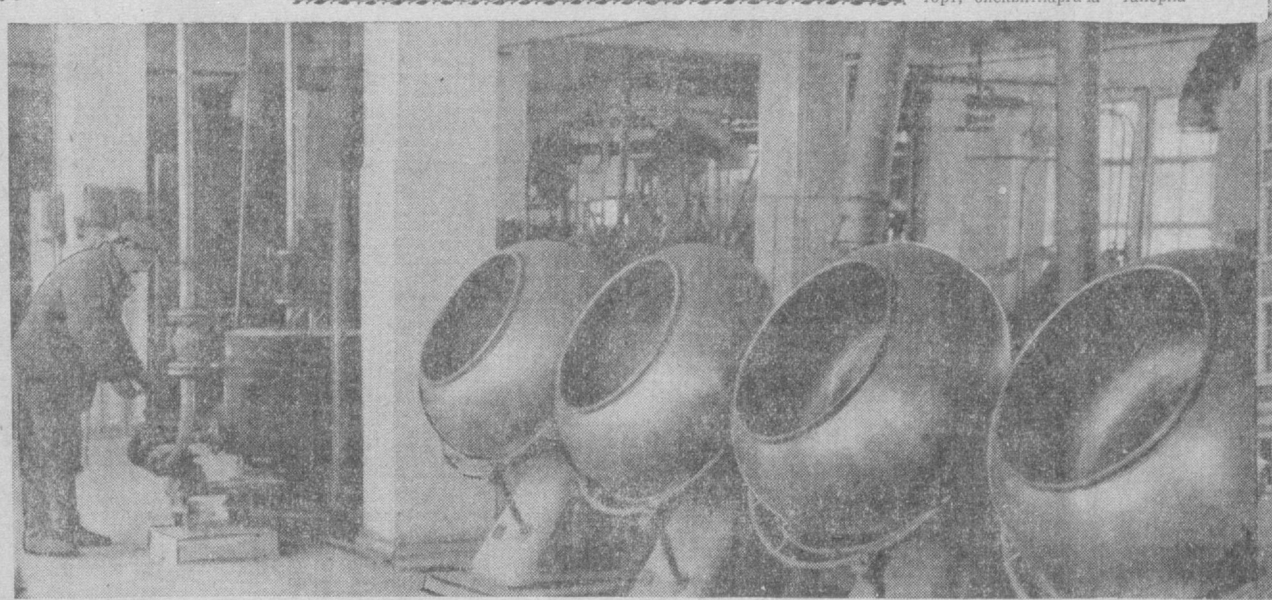

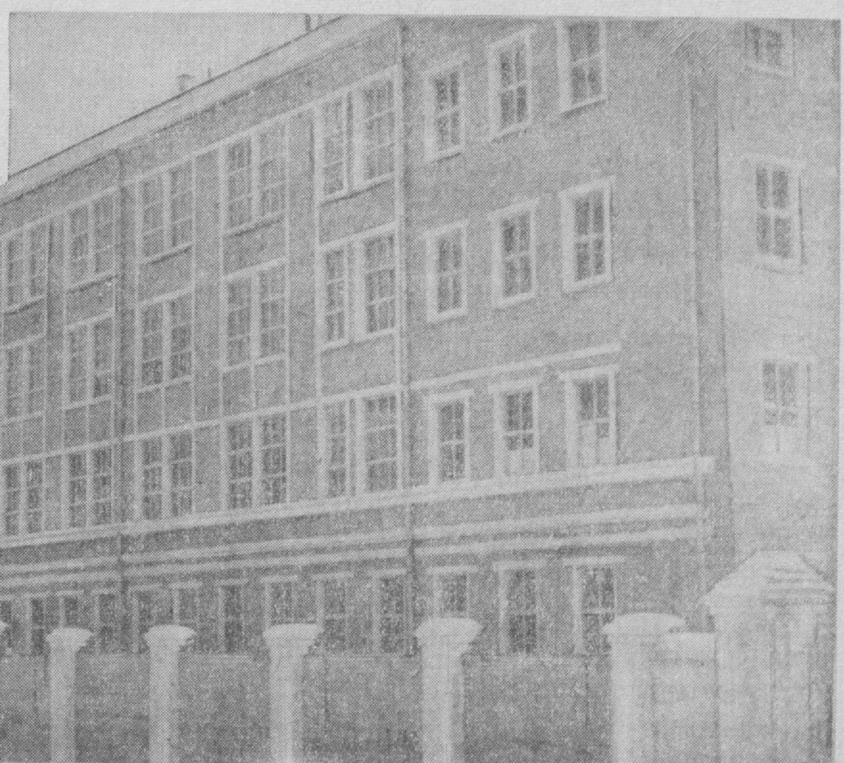

ЎЗБЕКИСТОН МИСИ

ОЛМАЛИҚ МИС ЭРИТИШ ЗАВОДИНИНГ БИРИНЧИ НАВБАТИ ИШГА ТУШДИ

★ ★ ★

ОЛТИНТОПГАН МИС ЗАВОДИДА МЕТАЛЛ ЭРИТИШНИНГ ЯНГИ ПРОГРЕССИВ МЕТОДИ ҚУЛЛАНИЛАДИ. БУ ЭСА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ПРОЦЕССИ ДАВОМИДА ХИМИЯ САНОАТИ УЧУН ЗАРУР БУЛГАН СУЛЬФАТ ГАЗЛАРИ ҲОСИЛ ҚИЛИШ ИМКОНИНИ БЕРАДИ. СУЛЬФАТ ГАЗЛАРИ ОЛТИНГУГУРТ КИСЛАТАСИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ УЧУН ЭНГ ЗАРУР ХОМАШЁДИР.

КОРХОНАДА БУНДАЙ ПРОГРЕССИВ ТЕХНОЛОГИЯНИНГ ЖОРИЙ ҚИЛИНИШИ РЕСПУБЛИКАМИЗДА ХИМИЯ САНОАТИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШГА ЁРДАМ БЕРАДИ.

★ ★ ★

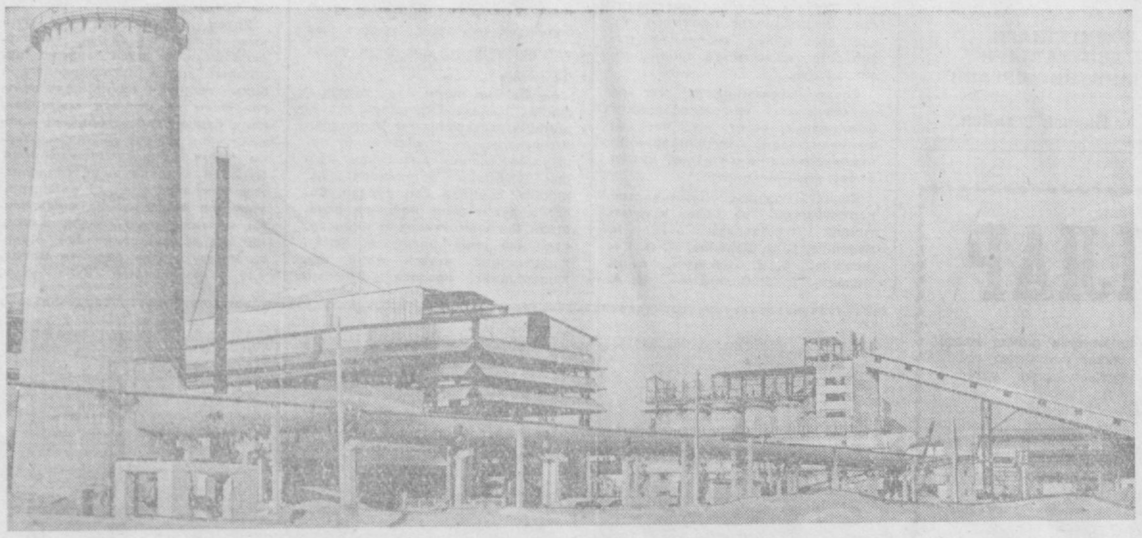

Суратда сиз кўриб турган улкан иншоот ўрни бундан бир неча йил муқаддам қупқуруқ дашт эди. Инсоннинг ақлу заковати, илму салоҳияти туфайли Қалмоққир тоғларида битмас-туганмас қазилма бойликлари топилди. Тоғ этакларида ҳаёт жўш урабошлади. Фидокор совет кишилари ижодкорона интилиш натижасида ер тилсимини очиб уни ўзи учун хизмат қилишга мажбур этди.

Олмалиқда мис эритиш заводи биринчи навбатининг тезкорлик билан ишга туширилганлиги Ватанимизда коммунизм қуриш учун бошланган курашда эришилган ғалабаларнинг биридир.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

РАНГЛИ МЕТАЛЛУРГИЯ ГИГАНТИ

Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Алмаликсвинецстрой» трестининг меҳнатсевар коллективи Ватанга яна бир улкан совға тортиқ қилди. Гигант мис эритиш заводининг биринчи навбати жуда тезкорлик билан, бир ярим йилга яқин вақт ичида қурилиб фойдаланишга топширилди. Рангли металлургия гигантининг қурилиши республикамиз экономикасини бундан кейин янада ривожланишига қўшилган салмоқли ҳиссадир.

Маълумки, Олмалиқ рангли металлургиянинг йирик маркази ҳисобланади. Шаҳарнинг атрофида ястаниб ётган тоғлар фойдали қазилмаларга жуда бой. Демак Олмалиқнинг истиқболи катта. Шу вақтгача қазиб олинган руда мис бойитиш фабрикасида ишланиб, ундан концентрат олинарди. Таркибида мис ва бошқа нодир металлар бўлган бу модда республикадан анча узоқда бўлган мис эритиш корхоналарига ташилар эди. Шу жиҳатдан қараганда заводнинг конга яқин жойга қурилганлиги жуда соз бўлди.

Мисхона қурилишида 20 дан ортиқ қурилиш-монтаж ташкилотларининг вакиллари бир тан, бир жон бўлиб мардларча ишладилар. Бу ерда турли миллат вакилларини учратиш мумкин. Улар бир ёқадан бош чиқариб ишлаб, катта меҳнат зафарларини қўлга киритдилар.

Трестимизнинг учта қурилиш бошқармаси коллективи завод қурилишида муқим ишлади. Айниқса, 4-қурилиш бошқармаси азаматлари яхши кўрсаткичларга эришдилар. Улар ўзларига бириктилган участкани муддатидан анча олдин битказиб, бошқаларга ёрдамга ўтдилар. «Стальмонтаж», «Проммонтаж» «Газмонтаж» бошқармаларининг монтажчилари бу мураккаб иншоот қурилишида бошқаларга ўрнак кўрсатиб ишладилар.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Николай Зверев бошлиқ монтажчилар бригадаси, Азиз Сайдаметов раҳбарлигидаги коммунистик меҳнат бригадаларининг ишидан жуда мамнунмиз. А. Сухарев, В. Мелехин, С. Пустовит ўртоқлар каби ўнлаб пайвандчилар 20—30 метр баландликда жуда мураккаб металл конструкцияларини моҳирлик билан пухта пайвандладилар.

Рационализаторларимиз қурилишни жадаллаштиришга катта ёрдам беришди. Монтаж бошқармасининг инженер-техник ходимлари бу ҳаракатда биринчиликни олишди. Улар бир йил давомида 140 та рационализаторлик таклифи киритдилар. Шулардан 107 таси ишлаб чиқаришга жорий қилиниб, давлатнинг 30,4 минг сўми тежаб қолинди. Электромонтёр Н. Лосев, шафер Л. Борисов, мастер З. Файзиев каби ватанпарварларнинг муҳим таклифлари қурилишни анча арзонлаштирди. Бошқарма бўйича рационализаторлардан 37 киши мукофотланди.

Корхонани муддатидан илгари қуриб битказишда коммунистлар ва комсомоллар ташаббускорлик кўрсатишди. Улар коллектив ўртасида оммавий-агитация ва сиёсий-тарбиявий ишларни олиб бордилар. Қурилишда тузилган партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари вакилларидан тузилган штаб барча ишларда бош-қош бўлди. Штаб вақти-вақти билан «Жанговар варақа»лар, деворий газеталар чиқариб турди. Деярлик ҳар куни «Молния», «Комсомол прожектори» каби сатирик варақаларда ишдаги камчиликлар очиб ташланди. У ёки бу ташкилотнинг ишда йўл қўйган браклари фотоайбномаларда фош қилинди.

Социалистик мусобақа якунлари ўрнатилган радиоузел орқали хабар қилиб турилди.

Трест партия, комсомол ва бирлашган касаба союз комитетининг органи «На стройке» кўп тиражли газетаси завод қурилишининг боришини муттасил ёритиб турди. Илғор иш методлари пропаганда қилинди, қолоқлар қаттиқ танқид остига олинди.

Биз кишиларнинг ўз меҳнати натижасидан моддий манфаатдорлигини ошириш масаласига ҳам жиддий эътибор бердик. Қилинган меҳнатга аккорд-мукофот усулида ҳақ тўланди. Илғор қурувчи-монтажчилар моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантирилди.

Кўрилган барча ташкилий-тарбиявий ишларимиз ўз ижобий натижасини берди. Заводнинг биринчи навбати белгиланганидан анча илгари ишга тушди. Янги йил байрамини республикамиз ўз миси билан кутиб олди. Бундай катта вазифани бажариш шарафига муяссар бўлганидан коллективимиз ғоят шод.

Қурувчиларимиз заводнинг иккинчи навбатини ҳам муддатидан илгари ишга тушириш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Г. КОВАЛЁВ.

«Алмаликсвинецстрой» трести партия комитетининг секретари.

★ ★ ★ ★ ★ ★

ЯНГИ ЗАВОД, ЯНГИ КИШИЛАР

Бизнинг давримизда фан ва техника мисли кўрилмаган чўққиларга кўтарилди. Инсон заковати космосни ўзлаштириш даврини очди. Фаннинг радиотехника, электротехника, астронавтика, радиоэлектроника, астрофизика каби ўнлаб янги номлари луғатга кирди. Муз океанларининг бағрини ёрдек кесаётган атом музёрарлари, юлдузлар оламини кўз очиб юмгунча айланиб чиқаётган космик кемалар барпо этилди. Техниканинг ана шу янгиликларини яратишга кўплаб нодир металлар сарф бўлади. Шуларнинг ичида мис алоҳида ўрин тутади. Кейинги вақтларда мисга бўлган талаб кучайиб бораётганлигининг боиси ҳам шундадир.

Ана шу эҳтиёжларни ҳисобга олиб, рангли металлар қазилмаси кўп бўлган Олмалиқда мис эритиш заводи қуришга қарор қилинган эди. Бу вазифа «Алмаликсвинецстрой» трести қурувчилари зиммасига юклатилди. Бундай заводнинг қурилиши мамлакатимиз ҳаётида катта воқеадир. Чунки бу кейинги 25 йил ичида қурилган биринчи шу типдаги корхонадир.

Корхона лойиҳасида ишлаб чиқариш технологиясини максимум автоматлаштиришга ҳаракат қилинган. Иттифоқимиздаги бошқа мис заводларидан фарқли ўлароқ Олмалиқ заводи энг арзон ёқилғи — табиий газ билан ишлайди. Шунингдек, айланма анод печи биринчи бор шу корхонада ўрнатилди. Цехларга махсус кондицион ҳаво бериб турилиши иш шароитини яхшилайди. Қайтаргич печлар, утилизатор қозонлар ҳам замонавий ускуналар билан жиҳозланган.

Иш процесслари ҳар қанча автоматлаштирилмасин, уни кишилар бошқаради. Бизда эса бу соҳада мутахассислар деярли йўқ. Олтинтопган комбинати раҳбарлари ана шу масалаларни ҳисобга олиб, кадрлар танлаш ва уларни ўқитишни тезда бошлаб юбордилар. Иттифоқимиздаги бошқа мис эритиш корхоналаридан бизга қирққа яқин мутахассис келди. Улар ҳозир янги ишга олинган ўртоқларга ўз тажрибаларини ўргатишмоқда. Юздан ортиқ инженер-техник ходимларимиз Балхашдаги металлургия комбинатида бир ойлик курсда ўқиб келдилар. Заводнинг ўзида ҳам кадрларни ўқитиш иши қизитиб юборилган. Газ билан ишлаш тажрибаси ҳам ўргатилди.

Корхонани ишга тушириш арафасидаёқ цехларнинг иш графиклари тузиб қўйилган эди. График тузишда энг майда ишлар ҳам ҳисобга олинди. Ишчилар, инженер-техник ходимлар жой-жойига қўйилди. Шундай ташкилий тадбирларни кўриб қўйганимиз учун ҳам шошиб қолмадик.

Мис эритиш заводи коллективи учун душхона, ошхоналар бор. Уларнинг маданий дам олишлари учун барча тадбирларни кўриб қўйганмиз.

Завод коллективи янги йилни Ўзбекистон саноати учун янги маҳсулот—мис ишлаб чиқариш билан кутиб олди. Дастлабки натижалар яхши. Барча асбоб-ускуналар қурувчи-монтажчиларнинг ишга виждонан ёпишганликларидан далолат бериб турибди.

Ишнинг биринчи ярми муваффақиятли якунланди. Ҳали олдимизда вазифалар кўп. Қурувчилар заводнинг иккинчи навбатини ишга туширишга тайёрланишмоқда. Унда ишлаб чиқариш кўлами янада кенгаяди. Малакали кадрларга бўлган талаб янада ўсади. Биз ана шу мулоҳазаларни ўйлаган ҳолда иш тутмоқдамиз.

Совет халқи коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш йўлида фидокорона меҳнат қилаётирлар. Кўпмиллионли халқ қаторида корхонамиз коллективи ҳам кишиликнинг эзгу нияти — коммунизм қуриш ишига ўз муносиб ҳиссасини қўшаётганлигидан беҳад мамнундир.

В. КУРЦ,

Олтинтопган қўрғошин-рух комбинатига қарашли мис эритиш заводининг директори.

Қурилиш қизғин бораётган кезларда арматурачи Қўчқор Исмоиловнинг суратини доимо «Ҳурмат тахтаси»да кўриш мумкин эди. Мана бугун унинг сурати газетада босилмоқда. Бунинг сабаби — ҳалол меҳнатдир.

ДОЛЗАРБ КУНЛАРДА

● Қурилиш бораётган жойда партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари вакилларининг штаби тузилди.

● Вақти-вақти билан штабда Олмалиқ шаҳар ва «Алмаликсвинецстрой» трести партия комитетларининг кўчма бюролари ҳам ўтказилди.

● Завод радиоузелидан ҳар куни ишнинг бориши ҳақидаги маълумотлар эшиттириб турилди.

● Қурилишда кўптиражда «Жанговар варақалар», «Молния»лар чиқариб турилди.

● Ҳар ойда икки марта «На стройке» деворий газетаси чиқарилди.

● Завод территориясида «Крокодил на стройке» тахтаси ташкил этилиб, унда ишдаги нуқсонлар фош қилиб борилди.

● «Алмаликсвинецстрой» тресги органи бўлган «На стройке» ва Олтинтопган қўрғошин-рух комбинати органи «За цветные металли» кўптиражли газеталари ўзининг ҳар сонида қурилишнинг бориши ҳақида маълумотлар бериб борди.

● «Рационализатор овози» деган деворий газета ташкил этилди.

● «Комсомол прожектори» органи системали суратда камчиликларни танқид қилди.

● Қурилишда ишлаётганларга концертлар, кинолар қўйиб берилди.

ИНТИЛИШ

Қорача юзидан табассум аримайдиган бу йигитни дастлаб бундан беш йилча бурун Ўзбекистондаги тўнғич мис бойитиш фабрикаси қурилишида кўргандим. Ёш мастер Фарҳод Қодиров сиртдан қараганда, жуда босиқ характерли. У ишнинг кўзини биладиган йигит. Ўшанда у рудани ўртача ва кичик ҳажмда майдалаш корпуси қурилишида ишлар эди.

Фарҳоднинг қурувчи бўлиш тарихи ҳам жуда қизиқ. Қурама тоғларининг инсон оёғи етмаган этакларига нотаниш кишилар келиб палаткалар ўрната бошлаганида Фарҳод ёш бола эди. Ўша кишилар қояларни думалатиб, тоғ бағрига қўл солишди, янги шаҳарга пойдевор қўйишди. Фарҳод аввалига уларни четдан кузатиб юрди, кейин қурувчилар билан апоқ-чапоқ бўлиб кетди. У тезроқ еттинчи синфни битириш, тезроқ қурувчи бўлишни орзу қиларди.

Фарҳод еттинчи синфни битирди ҳам, қурилиш техникумида ўқиди ҳам.

— Сизлар мутахассис бўлдингиз. Мустақил участкага ҳам раҳбарлик қила оласиз!

Фарҳод 1957 йили техникумни битираётганида унинг курсдошларига шундай дейишган эди.

Лекин участкага раҳбарлик қилиш осон эмас экан. Ишда фақат билим эмас, маҳорат ҳам керак экан. Шунинг учун Фарҳод дастлаб участкага эмас, бригадага раҳбарлик қилди. Бировга ўргатди, бировдан ўрганди, хуллас тинч турмади. Орадан тўрт йил ўтар-ўтмас, Фарҳодни прораб қилиб тайинлашди. Қурилишда одам тез ўсаркан. Мана, оддий ишчи Ф. Жигало ҳам аввалига коммунистик меҳнат бригадасига раҳбарлик қилди, кейин участка бошлиғи вазифасига кўтарилди.

1962 йил октябрь ойида Олмалиқ мис бойитиш фабрикаси ишга туширилган кун ҳеч Фарҳоднинг ёдидан чиқмайди. Шу куни катта байрам бўлиб кетди. Никита Сергеевич Хрущев қурувчиларни табриклади. Кўплар мукофотланди. Шулар қатори ёш қурувчи Фарҳоднинг кўксига ҳам «Меҳнатда ўрнак кўрсатгани учун» медали тақилди.

— Николай Савельевич Маньковни ҳар қачон ўз устозим ҳисоблайман — дейди Фарҳод Қодиров.

Ҳақиқатан ҳам бу тажрибали инженердан кўп нарса ўрганиш мумкин. Ўз ишига ишонч билан қарашни ҳам, одамларнинг қалбига йўл топишни ҳам Фарҳод шу кишидан ўрганди. Фарҳод ҳозир политехника институтининг кечки бўлимида ўқийди.

Фарҳод Қодиров кечки мактабда ўқиётган Зикрат. Цой, техникум студенти А. Ким каби бригада илғорлари ҳақида қувонч билан гапириб берди. Умуман бригада аъзоларининг ярмидан кўпи ўқир экан.

Мис эритиш заводининг участкаларидан бири—маиший хизмат кўрсатиш комбинати қурилишида ҳам Фарҳод Қодиров бошлиқ қурувчилар коллективи катта ғалабага эришди. Участка муддатидан илгари фойдаланишга топширилди.

Фарҳод Қодиров билан суҳбатлашар эркансан, унинг кўзларида порлаган ишонч ўтини кўриб қувонасан киши. Ҳа, ундаги ёшларга хос ишонч, интилиш замон Фарҳодларининг қаҳрамонлиги, жасоратидан далолат беради.

Рост, Фарҳод Қодиров паҳлавон эмас. Аммо у ўз ишининг, ўз касбининг ҳақиқий қаҳрамони.

В. КУЗНЕЦОВ.

Мис эритиш заводи қурилишида «Проммонтаж» бошқармаси коллективи астойдил меҳнат қилди. Бошқарма монтажчилари ўрнатган асбоб ускуналар бенуқсон ишлаётир. Суратда: илғор монтажчилардан (чапдан) Н. Кулигин ва В. Писарев ўртоқлар иш устида.

В. Кузнецов фотолари.

ҚУВОНЧ

Мис эритиш заводининг биринчи навбати ишга тушди. Ўзбекистон она Ватанга ўз мисини совға этди. Бу эса қурувчилар учун катта байрам. Ҳамманинг қалбида қувонч, чеҳраларида табассум. Ахир бир ярим йил ичида шу қадар қудратли корхонага ҳаёт бериш ҳазил гап эмас. Бунга қувонмай бўладими.

Мис заводининг биринчи навбатини тезкорлик билан ишга туширишга бизнинг бригадамиз аъзолари ҳам озми-кўпми ҳисса қўшганликларидан беҳад шод. Бригадамиз корхона пойдеворини ётқизишдан то шу дамгача бетиним ишлади. Коллективимиз асосан ёшлардан ташкил топгани учун ишнинг энг оғир участкасига ёпишишди. 7—8 метрлик баланд трубаларга изоляция ўраш, бўяш каби ишларни сифатли қилиб бажаришди.

Комсомоллардан Тамара Горячева, Флора Цой ва Аня Кимлар айниқса жонбозлик кўрсатдилар. Бу ғайратли қизларнинг смена нормаларини 120—130 процент адо этмаган кунлари бўлмади.

Мис заводи қурилиши жадал борди. Куч ҳам, ирода ҳам ана шу ерда синалди. Бригадамиз бу имтиҳондан муваффақиятли ўтиб, коммунистчасига ишлаш намунасини кўрсатди.

«Алмаликсвинецстрой» трестига қарашли 2-қурилиш бошқармаси партия комитети ишимизни юқори баҳолаб бригадамизга коммунистик меҳнат коллективи деган шарафли ном берди. Биз ана шу улуғ номни яна ҳам улуғлаш учун астойдил курашамиз.

Олдимизда катта вазифалар турибди. Ишончимиз комилки, меҳнатсевар коллективимиз барча топшириқларни бекаму-кўст шараф билан бажаради.

Ф. ЗИКРАТ,

2-қурилиш бошқармасига қарашли комплекс бригада бошлиғи.

ТЕЗ ВА СОЗ

Саноат корхоналарини қуришда ишнинг зўри монтажчилар зиммасига тушади. Чунки бундай бино корпуси асосан пўлат колонналар, фермалардан иборат бўлади.

Бошқармамиз монтажчилари чуқур масъулият ҳис этган ҳолда меҳнат қилиб, маррага муддатидан анча илгари етдилар. Мис эритиш заводи тез ва соз қуриб битказилди. Ишчиларимиз ғайрат билан ишладилар. Мураккаб асбоб-ускуналар 25—30 метр баландликда юриб ўрнатилди.

Тажрибали монтажчи Виктор Родионов бошчилик қилаётган бригада катта диаметрли газ ва ҳаво трубаларини сифатли қилиб ўрнатди. Шунингдек, флюс ва концентратлар цехи, ўтга чидамли массалар цехи, мазут хўжалиги ҳам барвақт ишга ҳозирлаб қўйилди. Бригада аъзолари чинакамига коммунистчасига ишлаб, коммунистчасига яшаш намуналарини кўрсатишди. Бригада ишида ижодий ҳамкорлик ва ўзаро дўстлик кўзга яққол ташланиб туради. Шу туфайли ҳам қайси ишга қўл уришса ўшани қойил қилишмоқда.

Коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун курашаётган М. Якушев, В. Поярков, В. Антонов ўртоқлар бошлиқ бригадалар азаматларининг фидокорона меҳнати таҳсинга лойиқ. Бу бригадаларнинг аъзолари планни 150 процентдан кам дўндирган вақтлари жуда оз бўлди. Монтажчилар бригадалари ишни конвейер усулида ташкил этишган.

А. Чамбо, М. Сафин, В. Филимонов ўртоқлар каби малакали монтажчи-слесарларнинг меҳнати ҳаммани мамнун этди. Бу ажойиб кишилар ишнинг энг оғир участкаларида бўлдилар. Бош корпусда бирорта ускуна йўққи, бу шоввозларнинг қўли тегмаган бўлсин. Қувонарли ери шундаки, уларнинг ишларини комиссиялар доимо аъло баҳоларда қабул қилишди.

Бундай ютуқларни монтажчиларимиз ўз-ўзидан қўлга киритганлари йўқ. Ҳар қайси монтажчи ўз ишининг устаси бўлиб олгунча кўп меҳнат қилди. Республиканинг йирик-йирик саноат корхоналарини қуришда тажриба орттиришди. Бошқарма партия комитети, касаба союз ва комсомол ташкилотлари олиб борган ташкилий-сиёсий ишлар ўз самарасини берди. Биз айниқса илғорлар тажрибасини ёйиш ва кадрларни ўқитишга катта эътибор бердик.

Ишнинг бошланиши аъло. Охиригача ҳам шундай бўлиши учун монтажчиларимиз заводнинг иккинчи навбатини қуришга киришишга пухта ҳозирлик кўришмоқда.

П. КУДРЯВЦЕВ.

«Промтехмонтаж» бошқармасининг бошлиғи.

Мана улар, танишинг «Алмаликсвинецстрой» трестига қарашли 2-қурилиш бошқармасининг пешқадам ишчилари! Мис эритиш заводи қурилишида кунни тунга улаб меҳнат қилган азаматлар: (чапдан) мастер А. Ефимочкин, электр пайвандчи А. Петров, коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун курашаётган комплекс бригаданинг бошлиғи А. Костюков ва дурадгор И. Скачков ўртоқлар.

А. Мальцев фотоси.

«ОҚ ОЛТИН» ИШҚИ

Назира опа қийин аҳволда қолди. Нима қилиш керак. Правление қарорига қандай жавоб берсайкин. Хўп дейишга деб қўйиб, кейин ишни уддалай олармикан? Бунинг устига бригада бирнеча йилдан бери пахта тайёрлаш планини бажара олмай келади. Мана бугун бўлса бригадирликни унга топширишмоқчи.

Назира опанинг хаёлини ана шундай фикрлар чулғаб олганди. Қандай қилиб овқат пиширганини ҳам билмади. Қош қорайгач Неъмат ака ишдан келди. Болалар овқатланишиб бўлишгач, нариги хонага телевизор кўргани кириб кетишди. Назира шарақлаб қайнаб турган самовор устидаги парча гулли чойнакдан кўк чой қуйиб, Неъмат акага узатар экан:

— Юсуф акам чақиртирган эканлар ,—деди.

— Хўш, тинчликми?

— Бригадирликни таклиф қилишди.

— Қандай жавоб қилдинг?

— Нима дейишимни билмай, ўйлаб кўраман дедим.

Орага сукунат чўкди. Неъмат ака қўлидаги чойни икки хўплаб тугатди-да, пиёлани дастурхон четига қўяр экан:

— Обдан ўйлаб кўр, виждонинг буюрганини қил, ана шунда кам бўлмайсан. Мен сира қарши эмасмач. Қийналиб колмасмикансан? Бунинг устига болалар...

Правление қароридан сўнг Н. Йўлдошева енг шимариб ишга киришиб кетди. Бригада аъзоларининг дилига қўл солди, интизомни мустаҳкамлади, дангаса ишёқмасларни кўпчилик бўлиб ўртага олишди. Билмаганини сўрашдан уялмади, правление аъзолари билан маслаҳатлашиб иш олиб борди. Эрта тонгдан то қош қорайгунча далада бўлди.

Н. Йўлдошева бригадага бошчилик қилган йилнинг ўзидаёқ гектар бошига 34,9 центнердан ҳосил кўтарилди. Йиллик план 115 процент қилиб адо этилди. Бирнеча йиллардан бери қолоқ ҳисобланиб келаётган бригада пешқадамлар қаторидан ўрин олди.

— Утган йили дейди, — Н. Йўлдошева,—бригадамиз аъзоларининг орзуси гектар бошига 40 центнердан ҳосил кўтариш эди. Чигитлар бир текисда қийғос ниш уриб чиққанда қаттиқ дўл ёққани эсингизда бўлса керак. Уша кезлари руҳан тушмай қўлни-қўлга бериб ишладик. 40 гектар ерга дарҳол қайта чигит экдик. Бир ғайратимизга ўн ғайрат қўшиб ишладик.

Ҳақиқатан ҳам бригада аъзолари қайта экилган чигитни аввалгилар қаторига етказиб олиш учун озмунча жон куйдирмадилар. Қўшимча ишлов беришга тўғри келди. Ҳар бир туп ғўза юрак ҳарорати билан ўстирилиб, пешона тери билан вояга етказилди. Ҳамма иш изга тушиб кетганда ғўзаларнинг бир қисмини совуқ уриб кетди. Инжиқ табиат қўлидан келган қаршилигини қилди. Лекин асл деҳқонлар, ваъдасини шараф билан бажаришга аҳди-паймон қилган марду-майдонлар тиз чўкмадилар. Бу қаршиликни ҳам енгдилар.

Теримга ҳамма нарса аввалдан тахт қилиб қўйилганлиги сабабли иш намунали ва ташкилий равишда бошланди. Бригада аъзолари кунига 3—3,5 процентга етказиб пахта топширган кунлар ҳам бўлди. Ханифа Умарова, Маҳбуба Марифхонова, Карима Эшонхонова, Санобар Аҳмедова сингари чевар теримчилар бошқаларга ўрнак кўрсатиб ишладилар, кўпчилик ҳурматига сазовор бўлдилар. Самарали меҳнат тезда ўз натижасини кўрсатди. Н. Йўлдошева бошлиқ бригада аъзолари гектар бошига 36 центнердан ошириб хирмон кўтарди ва колхозда биринчи бўлиб йиллик пахта тайёрлаш планини бажардилар. Бригада фақат пахтанинг ўзидан 116 минг сўм даромад қилди. Агар худди мана шу бригада аъзолари бундан уч йил аввал меҳнат кунига 1 сўм 40 тийин пул олган бўлсалар, ўтган йил бир меҳнат кунига ўртача 4,5 сўмдан пул тақсимланди. Бу бригада фақат колхоздагина эмас, балки бошқармада ҳам юқори ҳосилли бригада сифатида танилган.

Яқинда бўлиб ўтган партиямиз Марказий Комитетининг декабрь Пленуми қарорларини кўпчилик қатори бригада аъзолари ҳам катта қизиқиш билан ўқиб чиқдилар. Партиямиз бу Пленумда кўплаб минерал ўғитлар ишлаб чиқариш ва бу билан қишлоқ хўжалигини кескин ривожлантириш масаласини муҳокама қилди. Ўғит қанчалик кўп бўлса, ҳосил шунча мўл бўлиши ҳеч кимга сир эмас. Ерни яхши тўйдирган, парвариш қилган пахтакор кўзлаган ҳосилни олаолади. Буни яхши билган бригада аъзолари кўплаб ўғит тўпламоқдалар. Бу йил ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил олиш учун тайёргарлик ишларини қизитиб юбордилар. Шу кунларда 1964 йил мўл ҳосили учун пухта замин тайёрланмоқда. Барча майдон сифатли қилиб шудгорланди. Тракторчилардан Йўлдош Зияев, Эркин Тўйчиев, Неъмат Абдуллаев ва бошқалар туну-кун ер тилишди. Шудгорлишдан олдич гектар бошига 350—400 килограммдан суперфосфат солинди. Шу кунгача 400 тоннага яқин маҳаллий ўғит дала четига чиқариб қўйилди.

Пахта ишқи билан ёнган жонкуяр, моҳир ташкилотчи коммунист аёл Назира Йўлдошева бошлиқ бригада аъзолари гектаридан 40 центнердан хирмон кўтариш учун чинакам меҳнат жангига отландилар.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

Янгийўл бошқармасидаги «Партия XIX съезди» колхози.

Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида чорвачилик йил сайин юксалиб бормоқда. Ҳозир колхозда 6 минг бошдан зиёд қўй, сигир, бузоқ бор. Суратда: молбоқарлардан Қ. Мингбоев ва Р. Турғунов ўртоқлар молларни очиқ ҳавода яйратиб дам олдирмоқдалар.

ШАРОИТ БИР ХИЛ-У, КЎРСАТКИЧ ҲАР ХИЛ

ИҚТИСОДИЙ ТЕМАДА

□ □

Илғорлар тажрибаси — умумхалқ мулки. Шундай экан, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда илғорлар тажрибасини оммалаштириш муҳим аҳамиятга эга. Гўшт, сут етиштириш ва унинг таннархини арзонлаштириш тўғрисида партия кўрсатмаларини изчиллик билан амалга ошираётган хўжаликлар кундан-кунга яхши натижаларга эришмоқдалар.

Юқори Чирчиқ бошқармасидаги «Политотдел» колхози аъзолари пахта етиштиришдагина эмас, чорвачиликни ривожлантиришда ҳам янги марраларга интилмоқдалар.

Колхоз кейинги йилларда бу соҳада, айниқса, яхши кўрсаткичларга эришди. Бу ерда гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштириш йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. 1963 йили йирик шохли қорамоллар, чўчқа, қўйэчкилар туёғи 1959 йилдагига қараганда деярлик 1,5—2 баравар, парранда уч баравардан зиёд кўпайди.

Ана шу йиллар ичида сут етиштириш, жун, тухум тайёрлаш ҳам кескин кўпайди. Буларнинг ҳаммаси колхознинг чорвачиликдан оладиган дармадини уч баравар кўпайтириш имкониятини берди.

Колхоз чорвадорлари маҳсулот етиштиришни кўпайтираборишби билан бирга унинг таннархини арзонлаштириш учун ҳам тинмай кураш олиб бормоқдалар. Агар 1962 йили бир центнер сутнинг таннархи 11 сўм 35 тийин, мол гўшти 107 сўм 53 тийин, чўчқа гўшти бир центнерининг таннархи 88 сўм 14 тийинга тўғри келган бўлса, ўтган йили бундан ҳам арзонга тушди.

Шу бошқармадаги «Ленинский путь» колхозида эса шароит бир хил бўлишига қарамасдан эришилаётган кўрсаткичлар ҳар хилдир. Бу хўжаликда бир центнер сутнинг таннархи 24 сўм 80 тийин, мол гўшти 580 сўмга, чўчқа гўшти 235 сўмга тўғри келмоқда.

Ҳаммага маълумки, қаердаки арзон ва мўл ем-хашак етиштирилса, ўша ерда чорвачилик маҳсулотлари таннархи арзон бўлади. «Политотдел» колхози чорвадорлари ана шу йўлдан борадилар. Улар экин майдонларидан унумли фойдаланиб, маккажўхори ва бошқа ем-хашак экинлари экишни ўз вақтида ва сифатли ўтказиб, унинг парваришини яхши йўлга қўйиб, юқори ҳосил етиштирадилар. Натижада ем-хашак учун анча кам меҳнат сарф қилинади. Чунки улар биладиларки, чорвачиликда энг муҳими ем-хашакдир. Ем-ҳашак бўлса мол ҳам, гўшт-сут ҳам бўлади.

1963 йили колхознинг ўртоқ Любовь Ли бошлиқ бригадаси ҳар гектар ердан 1605 центнерга етказиб маккажўхори кўкпояси олган экан, бу ҳам колхоз аъзоларининг чорвачиликка меҳр қўйганликларининг натижасидир. Колхоз ана шу экинга кенг йўл берганлиги туфайли қисқа вақт ичида гўшт ва сут етиштиришдаги қолоқликни бартараф қила олди. Любовь Ли бригадаси мамлакатнинг донгдор механизаторлари Николай Мануковский ва Александр Гиталовларнинг тажрибасини кенг қўлланиб, кўп меҳнат талаб қиладиган ишларнинг асосий қисмини, жумладан, ерни экишга тайёрлаш, ўсимликни парвариш қилиш ва ҳосилни ўриб-йиғиб олиш ишларини механизация воситасида бажарадилар. Комплекс механизация маккажўхори етиштиришга сарф бўладиган харажатларни камайтириш ва маккажўхори кўкпояси ҳамда дони таннархини арзонлаштириш имкониятини беради.

Агарда 1953 йилда бир центнер силоснинг таннархи 80 тийин ва ундан ортиққа тушган бўлса, 1963 йилда бу кўрсаткич тахминан 18—20 тийинга тўғри келди. Кўриниб турибдики, маккажўхорининг таннархи деярлик тўрт баравар камаяди. Арзон ем-хашак— арзон гўшт ва сут демакдир.

Ем-хашак базасининг аҳволи чорвачилик маҳсулотлари етиштиришнинг миқдорини белгилабгина қолмасдан, балки унинг таннархи савиясини ҳам белгилайди. Ем-хашакка бўладиган сарф-харажатлар маҳсулот бирлигини етиштиришга сарф бўладиган озуқа бирлигининг миқдорига боғлиқдир.

«Политотдел» колхозида бир килограмм сут етиштириш учун 1,2 озуқа бирлиги сарф қилинган бўлса, «Ленинский путь» колхозида 1,4 озуқа бирлиги сарф қилинади.

«Политотдел» колхозида ем-хашак етиштиришга анча кам меҳнат сарф бўлаётганлиги бир жиҳатдан чорва молларининг маҳсулдорлиги билан белгиланса, иккинчи томондан шу нарсани айтиш керакки, бу ерда чорванинг рационига кўп миқдорда химиявий моддалар, жумладан, қайта пиширилган протеин қўшиб берилади. Бу колхозда ҳар бош соғин сигирдан бир йилда ўртача 2825 килограммдан сут соғиб олинса, «Ленинский путь» колхозида 2 минг килограмм атрофида сут соғиб олинади. «Политотдел» колхозида сигирларнинг озиқ рацион бирлигида протеин 15,2 граммни ташкил этса, «Ленинский путь» колхозида сигирларга бериладиган озиқ-овқат бирлиги рационида протеин 12,3 граммга етади. Агар «Политотдел» колхозида сигирларга бериладиган озуқа рациони бирлиги таннархи 2,03 тийин бўлса, «Ленинский путь» колхозида 4,01 тийинга тушмоқда. Биринчи хўжаликда бир центнер чўчқа гўшти етиштириш учун 8,80 озуқа бирлиги сарф қилинган бўлса, иккинчи хўжаликда 17,6 озуқа бирлиги сарф қилинган.

«Политотдел» колхозида маккажўхори силоси, нўхат энг кўп фойда келтирадиган чорва озуқаси ҳисобланади. Бу экинларнинг ҳосилдорлиги беданинг ҳосилдорлигидан бир неча баравар кўп бўлади.

Бироқ шуни айтиш керакки, «Политотдел» колхозида маккажўхори ва бошқа озуқа экинлари таннархини янада арзонлаштириш учун имкониятлар бор.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш учун бўладиган сарф-харажатларни камайтиришнинг энг муҳим фактори — бу механизацияни кенг жорий қилиш ва меҳнат унумдорлигини оширишдир.

«Политотдел» колхозининг йирик шохли қорамоллар фермаси индустриал типдаги кичик шаҳарчага ўхшайди. Чорва моллари қулай, электрлаштирилган ва механизациялаштирилган хоналарда боқилади. Машина ем-хашак келтиради, гўнгни олиб чиқиб ташлайди. Сут «арча» ва «тандем» усулидаги аппаратда соғиб олинади.

Бу ҳар икки сут соғиш агрегатларида 350—400 сигир соғилади. Жумладан, арча майдончасида бирйўла 16 сигир, «тандем» майдончасида эса 24 сигир соғилади.

Ҳали яқиндагина бунча миқдордаги сигирларни соғиш учун етти молбоқар ва ўн икки сут соғувчи хизмат қиларди. Эндиликда фақат олти киши хизмат қилади. Роза Квон сигирларни механизация воситасида соғишнинг пионерларидандир. У илгари қўлда 15 сигирни соққан бўлса, эндиликда 150 сигирни бир ўзи соғиб улгурмоқда.

«Ленинский путь» колхозининг фермасида эса кўп ишлар асосан қўлда бажарилади. Шунинг учун ҳам бу хўжаликда гўшт, сут етиштиришга анча кўп меҳнат ва маблағ сарф бўлади.

Чорвачилик маҳсулотлари таннархини камайтиришда бевосита бўладиган сарф-харажатлар, масалан, трактор парки, автотранспорт ишлари ва бошқа соҳаларга бўладиган сарф-харажатларни камайтириш юзасидан узлуксиз тадбирларни амалга ошираборишҳам катта роль ўйнайди. «Ленинский путь» колхозида ана шунга ҳам кам эътибор берилади.

Давлатга гўштга топшириладиган молларни обдон семиртириб боқиш ҳам маҳсулот таннархини камайтиришнинг муҳим резервидир. «Политотдел» колхозида гўштга топшириладиган йирик шохли қорамолнинг оғирлиги «Ленинский путь» колхозининг гўштга топширадиган моли оғирлигига қараганда 98 килограмм кўп, қўйнинг оғирлиги 5 килограмм кўп бўлади. Шунинг учун ҳам бу хўжаликда гўштнинг салмоғи баракалидир. Агар «Политотдел» колхозида қишлоқ хўжалигига яроқли ерларнинг ҳар юз гектари ҳисобига ўртача 200—230 центнердан сут, тирик вазнда 637 центнердан гўшт етиштирилса, «Ленинский путь» колхозида 50—55 центнердан сут ва 39,1 центнердан гўшт етиштирилади. Шундай қилиб, «Политотдел» колхози ҳар юз гектар ер ҳисобига маҳсулот етиштириш ҳисобидан 190,7 минг сўм даромад олса, «Ленинский путь» колхози 57,5 минг сўм даромад олади.

Машъал хўжаликда ем-хашак базаси мустаҳкам заминга эгалиги ва чорванинг барқарорлиги ва маҳсулдорлиги юқори бўлганлиги туфайли гўшт ва сут етиштириш кескин кўпайиб боради. Масалан, бу хўжаликда қишлоқ хўжалигига яроқли ҳар юз гектар ерга ҳисоблаганда 28,2 бош йирик шохли қорамол, шу жумладан 8,9 бош сигир, ҳайдаладиган ҳар юз гектар ер ҳисобига 30,6 бош чўчқа ва ҳар юз гектар дон экиладиган ер ҳисобига 974,8 бош парранда бор. Иккинчи хўжаликда эса бу рақамлар жуда кам кўрсаткичга эгадир.

КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдига химия мўъжизалари, унинг маҳсулларидан кенг фойдаланиб, экинлар ҳосилдорлигини ошириш, шунингдек, чорвачилик маҳсулдорлигини кескин кўпайтириш вазифасини қўйди.

Машъал «Политотдел» колхози билан қўшни «III Интернационал» колхози қўшилди. Йирик хўжалик «Политотдел» колхози бағрида собиқ «III Интернационал» колхози ҳам бундан буён ҳартарафлама ривож топади.

Б. РАҲИМОВ,
Ш. ИЛҲОМОВ,

Ўрта Осиё қишлоқ хўжалиги экономикаси институтининг илмий ходимлари.

ЧОРВАМИЗ ТЎҚ, МАҲСУЛДОР БЎЛСИН

Яқинда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш область бошқармаси махсус комиссия тузиб, колхоз ва совхозларда чорва моллари қишловининг аҳволини атрофлича текшириб чиқди.

Текширишда шу нарса маълум бўлдики, бир қатор хўжаликларда чорва қишловига тайёргарлик кўришга ҳар тарафлама пухта киришилмаган. Бир қатор колхоз раҳбарларининг, биринчи галда ферма мудирларининг айби билан дағал хашаклар, ширали озуқалар тайёрлашда айниқса ўзибўларчиликка йўл қўйилган.

Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Партия XXII съезди» колхозининг раҳбарлари анча вақтдан бери чорва моллари учун мустаҳкам ем-хашак базаси жамғариб қўйилганлиги ҳақида гапиришиб юришди. Бу ҳақда район раҳбарларини ҳам қаттиқ ишонтиришди. Лекин текширишда шу нарса маълум бўлдики, колхозда чорва моллари қишлови учун пухта тайёргарлик кўрилмаган. Хашак, ширали озуқа тайёрлашда амалий иш ўрнига қоғозбозликка йўл қўйилган. Колхозда ариқ ёқаларидаги, увотлардаги ўтларни йиғиштириб олиш билан жиддий шуғулланилмаган. Колхоз правлениеси хашак тайёрлаш бригадаси аъзоларининг фаолияти устидан назоратни кучайтирмади. Оқибатда нима бўлди: ҳаммаси бўлиб 224 тонна хашак йиғиштириб олинди. Берилган топшириқ ора йўлда қолиб кетди.

Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Москва» колхозида ҳам хашак тайёрлашда ана шундай беғамликка йўл қўйилди. Колхоз раҳбарлари зиммаларига олган ваъдаларини унутиб қўйганликлари сабабли атиги 302 тонна хашак тайёрланди. Бу хашаклар колхоздаги мавжуд чорва молларига ақалли қишнинг ярмисигача ҳам етмайди.

Энди нима қилиш керак? Резервларни қидириб топиш зарур. Мана, қўшимча озуқа — шолипоя билан ғўзапоя ва янтоқ. Уларни майдалаб молга беришни кенг йўлга қўйиш зарур. Бу эса чорва молларининг этига-эт қўшади. Аммо бу колхозда ва областнинг бир қатор бошқа хўжаликларида ана шу резервлар ишга солинмаяпти, озуқа тайёрлашда техникадан фойдаланилмаяпти.

Силос қирқадиган ва ДКУ-1,2 машиналари ишга солинганида хашаклардан қанчадан-қанча майдаланган озуқа тайёрлаш мумкин бўлар эди. Бу жуда арзон озуқа. Наҳотки «Партия XXII съезди», «Москва» ва бошқа колхозларнинг раҳбарлари буни яхши тушунишмаса?!

Чорва молларини қишдан тўқ ва семиз олиб чиқишда бошқа ем-хашаклардан ҳам усталик билан фойдаланилса бўлади. Масалан, чўчқаларни боқишда беда ва нўхатнинг поясидан кўпроқ фойдаланиш ғоят катта аҳамиятга эга. Чўчқалар майдаланган беда ва нўхат поясини зўр иштаҳа билан ейишади.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг бу соҳада берган қимматли маслаҳатлари бир қатор колхоз ва совхозларнинг фермаларида жуда қониқарсиз амалга ошириляпти.

Шундай фактлар ҳам борки, айрим ерларда озғин молларни алоҳида боқиб, меҳр билан парвариш қилинмаётир. Бундай кўнгилсиз аҳволни Бўка ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли хўжаликларнинг фермаларида учратиш мумкин. Ҳозир бошқармадаги 10,5 минг бош қўйдан 1540 боши озғин, 2088 бош йирик шохли моллардан 270 таси ҳам ана шундай аҳволда. Булар бўрдоқига қўйилган. Аммо ширали озуқалар билан тўла таъмин этилмаган. Озуқа рациони жуда кам. Бундай аянчли аҳволни Бекобод ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли хўжаликларда ҳам анчагина топиш мумкин. Чорва яйловларида, отхона ва молхоналарда ем-хашаклар тежаб-тергаб сарфланмаяпти, хашаклар эса, қирқилмасдан туриб молларга ташланяпти.

Юқори Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли собиқ «III Интернационал» колхозининг ферма мудири Х. Ўрозалиев, зоотехник Т. Ботирбеков ўртоқлар жуда беғам эканлар. Улар чорва молларининг қишдан семиз ва нобуд бўлмасдан чиқиши учун чинакамига бош қотиришмаяпти. Уларда ташкилотчилик қобилияти ҳали ҳам етишмайди. Шу сабабли ҳам колхоздаги 300 дан ортиқ қорамол шу вақтга қадар иссиқ бино билан таъмин этилмаган. Моллар ремонтдан чиқарилмаган биноларда боқиляпти. Шу бошқармадаги «Коммуна» колхозида бузоқлар сони кўп бўлишига қарамай, ҳалигача қадар улар иссиқ молхоналарга киритилмаган.

Калинин ва Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармаларидаги хўжаликларнинг ўн минглаб қўйи Келес массивининг кенг яйловларида боқилмоқда. Чўпонлар ёз бўйи ёмон ишлашмади. Қўйларни яхши боқишиб, қишга анчагина миқдорда хашак тайёрлашди. Аммо бу етарли эмас. Массивдаги қўйларнинг қишдан омон-эсон, семиз ва соғлом чиқиши учун доимо ғамхўрлик қилиб туриш керак. Колхоз раҳбарлари Келес массивидаги чорва моллари учун қўшимча равишда ем-хашак юборишни кенг йўлга қўйишлари лозим. Молхоналарни ремонт қилиб, етмаган отарларда қўшимча равишда молхоналар қуришни жадаллаштириш зарур.

Шуни айтиш керакки, ҳали ҳам областда қурилабошлаган молхоналардан 89 таси фойдаланишга топширилмасдан ётибди. Қарийб 800 га яқин молхона сифатли ремонтдан чиқарилмаган.

Область матлубот союзи (раиси ўртоқ Зокиров) ва унинг жойлардаги савдо шохобчалари чорвадорларга маданий хизмат кўрсатишни тубдан яхши йўлга қўйишлари керак.

Шу кунларда ишлаб чиқариш бошқармаларининг бошлиқлари, партия комитети секретарлари, бошланғич партия ташкилотлари чорвачилик масалалари билан янада атрофлича шуғулланишлари, тез-тез чорвачилик фермаларида бўлиб, ҳар бир молнинг аҳволи билан яқиндан қизиқишлари ва чорвадорларга амалий ёрдамни кучайтиришлари керак.

Қишлоқ область партия комитети ва область ижроия комитетининг қарорига мувофиқ ҳар бир ишлаб чиқариш бошқармасида чорва моллари қишловига раҳбарлик қилувчи штаблар тузилди. Бу штабларнинг жанговарлик қобилиятларини янада юқори даражага кўтариш катта аҳамиятга эгадир. Ҳар бир ферманинг моли иссиқ ерларда, мазали озуқалар билан боқилсин. Ана шундай қилинса чорва молларимиз қишдан семиз ва соғлом чиқади. Уларнинг туёғи янада кўпаяди. Буни унутиш ярамайди.

ПУХТА ЗАМИН

Ҳали яқиндагина бу ерларда «зангори кема»ларнинг ҳайқириғи янграётган, теримчи йигит-қизларнинг шўх аллалари қанот қоқаётган эди. Мана ҳозир бу ерлар ҳайдаб қўйилибди. Яхшилаб ўғитга тўйдирилган майдонлар қиш кўрпасига бурканиб ҳамирдек кўпчиб ётибди.

Совхоз азаматлари янги йилни янги зафарлар билан кутиб олдилар. Пахта етиштириладиган майдонларни шудгорлаш тугалланди.

Авжи шудгор қизғин кунларда 1-«Оққўрғон» совхози далаларида кунига 20—25 тадан трактор ишлади. Ҳарбир трактор билан 7—8 гектардан майдон шудгор қилинди.

Совхознинг ўртоқ Ш. Атаманов бошлиқ биринчи бўлимининг 17 тюпкочи азаматлари бугунги кунда ҳар қанча шодлансалар, қувонсалар арзийди. Бўлимда бурноғ йили 13—14 центнердан ҳосил олинган бўлса, ўтган йил ҳосилдорлик қарийб 28 центнерга етказилди. Ҳарбир центнер пахтанинг таннархи 9 сўмданга тўғри келди. Бу машинанинг ҳосияти!

Ҳозир совхозда кўплаб маҳаллий ўғит ташиб чиқарилмоқда. Устахоналарда иш қизғин. Техникани янги мавсумга созлаш авжида.

— Механизацияга янада зўр берамиз, — дейди совхознинг бош агрономи ўртоқ Абдураҳмонов,—ҳосилдорликни кескин ошириб, илғорлар қаторидан мустаҳкам ўрин олиш учун курашамиз. Азамат ишчиларимизнинг аҳди шундай.

Р. НОСИРОВ.

ШУДГОРЛАШ ИЛҒОРЛАРИ

«Ер ҳайдасанг куз хайда, куз хайдамасанг юз хайда» деган ота-боболаримизнинг нақлига амал қилган Куйбишев номли колхоз пахтакорлари мўл ҳосил учун тайёргарлик ишларини қизғин давом эттирмоқдалар. Шудгорлаш, далага ўғит чиқариш, техника ремонти жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Шудгорлаш икки сменада ташкил қилинган, механизаторлар иссиқ кийим ва мазали овқат билан таъминланганлар. Тракторчилардан Мансур Фатхулин, Қўчқор Эгамқуловлар бошқаларга ўрнак кўрсатиб ишлаяптилар. Улар ҳар куни 8—9 гектар ерни сифатли қилиб шудгор қилишяпти.

А. РАҲИМБОЕВ,

Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги Куйбишев номли колхоз.

Калинин ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли генерал Раҳимов номли колхоз сабзавоткорлари 1963 хўжалик йилини меҳнатда катта самараларни қўлга киритиш билан якунладилар.

КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми кўрсатмалари асосида иш тутаётган колхоз деҳқонлари ўтган хўжалик йилида эришилган ютуқлар билан хотиржамланиб қолмай, янги мавсумга ҳам пухта ҳозирлик кўришаяпти. Асосий экин майдонлари барвақт сифатли шудгор қилинди. Шу кечакундузда далага маҳаллий ўғит чиқариш ва минерал ўғит ташиб келтириш ишлари, ҳар томонлама авж олдириляпти. Ариқ зовурлар сув равон оқадиган қилиб тозаланяпти.

Мана бу сурат сўнгги гектар ерларни шудгорлаб, айрим карталарни яхлитлаштирилаётган пайтда олинган.

М. Нуриддинов фотолари.

ҲОСИЛ БАРАКАСИ

Колхоз правлениеси одамлар билан гавжум. Бу ерга правление аъзолари, бригада бошлиқлари, тажрибакор деҳқонлар КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми материалларини атрофлича ўрганиш, тажрибаларини ўртоқлашиш мақсадида тўпланишган. Йиғилишга қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш Ўрта Осиё илмий текшириш институтининг агрохимия лабораторияси мудири ўртоқ Ф. Решетников ҳам таклиф қилинган.

— Партия ва ҳукуматимиз, — деди йиғилишни очаётиб колхоз раиси ўртоқ Н. Авазов, —деҳқончиликни юксалтириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни тинмай ошириб бориш тўғрисида кун сайин ғамхўрлик қилмоқдалар. Жумладан, партиямиз Марказий Комитетининг яқинда ўз ишини тамомлаган Пленуми муҳим ҳаётий масалани —химия саноатини бундан буён катта қадамлар билан ривожлантириш, мамлакатда қишлоқ хўжалигини химиялаштириш масаласини муҳокама қилди. Пленум материаллари барча совет кишилари қатори колхозимиз меҳнаткашларини ҳам янги меҳнат зафарларига руҳлантириб юборди.

Шундан сўнг раис ўртоқ Ф. Решетниковга сўз берди.

— Пленум, —деди у,—қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда асосий омил ҳисобланган минерал ўғитлар ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Ўзларингизга маълумки, эндиликда химиявий ўғитлардан фойдаланмайдиган бирорта хўжалик йўқ. Ҳа, химия—ернинг нони, ўсимликнинг озуқаси.

Даладаги ҳосил йиғиб олинганда бир гектар ердаги тупроқ составидан ўсимликнинг меваси, пояси ва илдизи билан 50—150 килограмм азотли, фосфорли ва калийли ўғит моддалари чиқиб кетади. Шунинг учун ҳам ер ориқлаб қолади. Мана шуни ҳисобга олиб, ерга 50 процент миқдордаги ўғитни сунъий равишда беришга тўғри келади.

Олимнинг ҳикояси тугагач, минбарга бирин-кетин колхоз деҳқонлари кўтарила бошладилар.

— Кимки ўғитнинг қадрига етмаса, —деди кекса пахтакор Нормирза ака Эшев,— ўзининг ҳам қадрига етмайди. Негаки, ўғит ернинг хамиртуриши, экиннинг иссиқ овқати. Одам овқат билан бардам, бақувват ўсгани каби ўсимлик ҳам ўғит билан сершох, сер ҳосил бўлиб етилади. Лекин, колхозимизда ҳали ҳам ўғитнинг қадрига етмайдиган, ундан пала-партиш фойдаланадиган бригада бошлиқлари учраб турибди.

— Ўғит —ҳосил баракаси, — деди колхознинг бош агрономи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ К. Азимов, —Нормирза ака жуда тўғри гапни айтдилар. Шундай, ўғитдан тадбиркорлик билан фойдаланган деҳқоннинг хирмони ҳаммавақт баракали бўлади. Масалан, А. Йўлдошев, У. Маҳкамов, Н. Эшев, Қ. Салимов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ўғитдан ўтган йил усталик билан фойдаланилди.

Шунингдек, йиғилишда сўзга чиққан бригада бошлиқларидан А. Ҳакимов, Я. Рихсибоев ва бошқа ўртоқлар ўғитдан фойдаланиш соҳасидаги ўз тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

З. ҚУРТНЕЗИРОВ,

Янгийўл, Ленин номли колхоз.

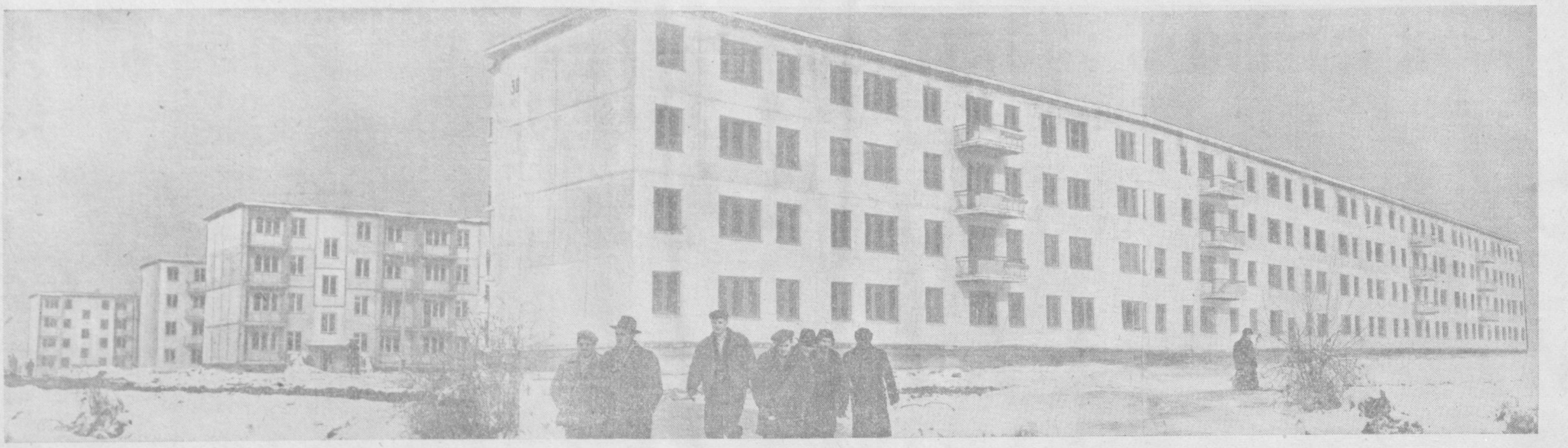

Ўтган йилнинг шу ойларида бу томонга йўли тушган киши фақат тартибсиз уйларни, ўнқир-чўнқир тор кўчалар ва пастбаланд жарликларни кўрар эди, холос. Бугунчи? Бу суратга бир назар ташланг. Янги қад кўтарган кўпқаватли кўркам бинолар, бахаво хиёбон ва майдонлар кишининг бахри-дилини очади. 153-қурилиш трестининг қўли гул бинокорлари Тошкент Черёмушкаси — Чилонзорда 8-сектор қурилишини жадал суръатлар билан олиб боришяпти. Ҳар куни бўёқларининг ҳидлари анқиб турган шинам квартираларга 15—20 оила кўчиб кириб, ҳовли тўйлари ўтказишяпти. Ҳа, давримиз шундай — қурувчилар, яратувчилар даври. Келаси йилда яна янги посёлкалар, янги шаҳарчалар барпо бўлади. Суратда: 8 секторда қад кўтарган янги турар-жой бинолари.

А. Абалян фотоси.

ФАНГА ҚЎШИЛГАН ҲИССА

Республика Фанлар академияси А. С. Пушкин номли тил ва адабиёт институтида яқинда ёш олим Ёқубжон Жўраев фан кандидати деган илмий даражани олиш учун «Ўзбек халқ достонларида ислом идеологиясига қарши мотивлар» деган темада диссертация ёқлади.

Ёқубжон Жўраевнинг бу иши ўзининг актуаллиги, ҳозир-жавоблиги, шунингдек, олимнинг бу темани илмий жамоатчилик орасида биринчи бўлиб кўтариб чиққанлиги ва уни ҳар томонлама чуқур анализ қилиб берганлиги билан диққатга сазовордир.

Маълумки, ислом идеологияси ҳамда қора ниятли текинхўр унсурлар гуруҳи: эшон, мулла ва руҳонийларнинг ярамас ҳатти-ҳаракатлари, алдамчилик, кўзбўямачилик сингари қабиҳ ишлари халқимизда катта норозилик ва ғазаб хисларини уйғотиб келган. Уларга қарши курашда халқ ўзининг ишончли ва доно вакили Насриддин афанди образидан кенг фойдаланган ва у орқали ўзларининг эзгу умид-орзуларини, жамиятга қарашларини, инсоний фазилатларини илгари сурганлар.

Ёш олим Ё. Жўраевнинг бу илмий иши фанимизга қўшилган янги ҳиссадир.

С. БАРАТОВ.

ИККИСИ ҲАМ КИЧКИНТОЙЛАРГА

Кичкинтойларнинг энг севимли жойи бўлган Тошкентдаги республика қўғирчоқ театри янги йилга янги совғалар ҳозирлади. Ўқувчиларнинг қишки каникули даврида театрнинг ижодий коллективи минглаб жажжи ўғил-қизчаларнинг қувончига шерик бўлади. Театр бир эмас, бирйўла иккита янги спектаклни кичик томошабинларга тақдим этади.

Саҳналаштирилаётган асарлардан бири «Катянинг бир куни» деб аталади. Пьесани М. Азов билан В. Тихвинскийлар ёзишган. Спектакль болаларни тартибли ва интизомли бўлишга чақиради.

Иккинчи спектакль ҳам жуда қизиқ. «Ажойиб куч» деб номланган бу асар қаҳрамонлари асосан Қорбобо билан Қорқиздир. Улар болаларни янги йил билан табриклайдилар ҳамда қизиқ-қизиқ саргузаштларни ҳикоя қилиб берадилар. Албатта, саҳнага қўғирчоқлар ҳам чиқишади.

Янги спектакллар фақат республика театри саҳнасидагина кўрсатилмайди. Театр артистлари бу асарларга репертуардаги 3—4 та спектаклни қўшиб республикамиз областларига ҳам гастролга чиқадилар. Ахир, бошқа шаҳарлардаги кичкинтойлар артистларнинг келишини сабрсизлик билан кутиб туришибди-да!

С. ОДИЛОВА.

ЯНГИ ЖУРНАЛЛАР

«НАРОДНОЕ ХОЗЯЙСТВО СРЕДНЕЙ АЗИИ»

Ўрта Осиё иқтисодий районн Иттифоқимиздаги ўн еттита йирик иқтисодий районларнинг бири бўлиб, жуда катта территорияни ва 15 миллиондан ортиқ аҳолини ўз ичига олган табиий ресурсларга бой районлардан ҳисобланади.

Шулар ҳисобга олиниб, «Народное хозяйство Средней Азии» («Ўрта Осиёнинг халқ хўжалиги») номли янги ишлаб чиқариш-иқтисодий оммабоп журнал ташкил этилди. 1964 йилнинг январь ойидан бошлаб чиқадиган бу журналда шу районнинг ҳаёти акс эттириб борилади.

«Народное хозяйство Средней Азии» журнали Ўрта Осиё иқтисодий районн План Комиссияси ҳамда Ўрта Осиё Халқ хўжалиги кенгашининг ҳар ойда чиқадиган босма органидир. У кенг ўқувчилар оммасига мўлжалланган

«СТРОИТЕЛЬСТВО И АРХИТЕКТУРА СРЕДНЕЙ АЗИИ»

Ўрта Осиё республикаларида қуёшли кунларнинг кўплиги ва қурилиш материали запасларининг мўллиги бу ерда қурилиш ишларини олиб бориш учун жуда қулай шароитлар яратади. Йил сайин бу республикаларда йирик химия ва рангли металлургия корхоналари, қурилиш индустрияси заводлари, уй-жой қурилиши мисли кўрилмаган даражада ривожлантирилмоқда.

Шу муносабат билан қардош Ўрта Осиё республикалари қурувчиларини, бинокор-олим ва архитекторларини, инженер-техникларини, ихтирочи ва рационализаторларининг эришаётган ютуқларини пропаганда қилиш ниятида 1964 йил январь ойидан бошлаб «Строительство и архитектура Средней Азии» («Ўрта Осиёнинг қурилиш ва архитектураси») журнали чиқарила бошланади.

Ўрта Осиё иқтисодий районн қурилиш бўйича Давлат ишлаб чиқариш комитетининг ва республика қурилиш ҳамда архитектура Давлат комитетларининг органи бўлган «Строительство и архитектура Средней Азии» журнали ҳар ойда бир марта чиқарилиб кенг журналхонлар, бинокор-инженерлар, архитекторлар, қурилишда турли касбларда ишловчи ишчилар, бинокор-олимлар, олий ва ўрта ўқув юртларининг студентларига мўлжаллангандир.

ҚУЛАЙ ВА ФОЙДАЛИ

Омонат кассалар иши областимизда кенг оммалашиб кетган. Кейинги беш йил ичида омонатчилар сони 45 процент кўпайди ёки қирқ икки минг кишига ортди. Жамғармаларнинг умумий миқдори эса 76 процент, яъни 10,5 миллион сўм кўпайди.

Омонат кассалар бир неча турда омонатлар қабул қилади. Энг кенг тарқалган омонат тури **талаб қилиб олгунча турадиган омонатлардир.** Бунда омонатчи уни хоҳлаган вақтда ҳаммасини ёки оз-оздан олиши мумкин. Бунда омонатчига йилига 2 процент миқдорида фойда тўланади.

Агар омонатчи ўз пулларини маълум муддат (олти ойдан кам бўлмаган муддат)га қўйса, у ҳолда муддатли **омонат** расмийлаштирилади. Омонатнинг бу тури бўйича пул эгасига йилига 3 процент миқдорида фойда тўланади. Омонатчи пулини муддатидан илгари ҳам олиши мумкин. Лекин у ҳолда икки процент миқдорида фойда олади.

Айрим ҳолларда омонатчи пул қўяётганда омонатини маълум вақт ўтгандан сўнг олишини (ўқув юртини тамомлагандан сўнг, маълум ёшга етгандан кейин ва ҳоказо) айтиб шартлашади. Бунда қонунга зид иш бўлмаслиги ёки пул тўлашда омонат кассани қийнаб қўймаслиги керак. Бундай омонатлар **шартли** деб аталади. Шартли омонатлар бўйича йилига 2 процент миқдорида фойда тўланади.

Омонат кассалар **жорий счётга** омонатлар қабул қилиши мумкин. Бу ҳолда омонатчи омонат дафтарчаси ўрнига чек дафтарчаси олади. Омонатчи имзо қўйган чек унда кўрсатилган пулни чек олиб келган кишига ёки маълум бир шахсга тўлаш учун омонат кассага далил бўлаверади. У вақтда омонатчи омонат кассага бориб ўтирмай ёки пул олиш учун ишонч хатини расмийлаштириб юрмай ўз омонати устидан эгалик қилаверади. Жорий счёт омонатлари учун пул эгасига йилига 2 процент миқдорида фойда тўланади.

Ютуқли омонат бошқаларидан бир мунча фарқ қилади. Бунда фойда процент билан эмас, балки ютуқ тариқасида тўланади. Бир йилда икки марта ютуқли омонатлар бўйича тираж ўтказилади. Ютуқлар тиражи маҳаллий матбуотда эълон қилинади.

Биргина областимизда омонатчилар омонатларнинг ҳамма турлари бўйича 1962 йили 498 минг сўм фойда кўрган эдилар. Ютуқли омонатлар бўйича эса 8 минг сўм ютуқ тўланган.

Омонат кассалар пул маблағларини сақлашдан ташқари омонатчиларнинг ҳар хил тўлов ишларини нақд пул тўламай қилинадиган расчётлар йўли билан перечисление бўйича текинга бажарадилар. Квартира учун, электр ҳақи, газ, телефон учун тўланадиган ҳақларни шу йўл билан амалга ошириш бирмунча қулай.

Жамғармалар меҳнаткашларнинг шахсий бюджетларида муҳим роль ўйнабгина қолмай, халқ хўжалигини ривожлантириш учун ҳам катта аҳамиятга эгадир.

Меҳнаткашлар ўз жамғармаларини омонат кассаларда қанча кўп сақласалар, социалистик Ватанимиз мамлакатимизда коммунистик жамият қурилишининг улкан вазифаларини бажаришда шунча кўп қўшимча маблағга эга бўладилар.

Омонат кассалар ва жамоатчиликнинг асосий вазифаси ҳозирги вақтда аҳолига хизмат қилишни ҳар томонлама яхшилашдан, омонатчилар сонини оширишдан ва аҳолининг пул жамғармаларининг тез ўсишини таъминлашдан иборат.

Омонат кассалар омонатларни қабул қилиш, уларни тўлаш ва бошқа операциялар билангина чекланиб қолмайдилар. Улар шаҳар ва қишлоқларда меҳнаткашларга хизмат қилиш юзасидан ҳар хил пул операцияларини бажарадилар. Улар 3 процентли Давлат ички ютуқлар заёми облигацияларини сотиб оладилар ва сотадилар. Пул-буюм лотереяси билетларини тарқатишда актив иштирок этадилар ва пул ютуқларини тўлайдилар. Омонат кассалар кўп болали ва ёлғиз оналарга давлат нафақалари ҳамда шахсий пенсиялар тўлаш ишларини бажарадилар.

Ўтган йил омонат кассаларнинг вазифалари яна бирмунча кенгайтирилди. Ҳар хил турдаги тўловлар (квартира ва коммунал ҳақи, солиқ ва страхование тўловлари, телефон ва радио точкадан ҳамда бошқа нарсалардан фойдаланганлик учун ҳақлар)ни қабул қилиш омонат кассалар зиммасига юклатилди. Бу ҳол аҳолига бир қатор қулайликлар туғдирди.

Омонат кассалар ана шу функцияларни бажариш билан меҳнаткашларга ҳам, давлатга ҳам катта фойда келтирмоқдалар.

Ш. ЗОҲИДОВ,
область давлат банки контрасининг бошқарувчиси.

Ю. ГРЕЧИШЧЕВ,
пул муомаласи бўлимининг бошлиғи.

ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ИККИ ҚАВАТЛИ ВАГОН

Ленинграддаги Егоров номли вагонсозлик заводида Иттифоқимизда биринчи марта икки қаватли вагон ишлаб чиқарилабошлади. Янги вагонлар экспресс маршрутларида пассажирлар ташишга мўлжалланган.

Вагоннинг биринчи қаватида олис масофаларга, иккинчи қаватида яқин масофага қатновчи пассажир ва туристлар жойлашади. Электр токи ёрдамида вагон ичини иситиш ва купелардаги ҳавони алмаштириб туриш мумкин.

Пассажирларга қулай бўлсин учун вагоннинг биринчи қаватида махсус душхона ҳам қурилган. Душхонада доимо илиқ ва совуқ сув бўлади. Икки қаватли вагонга 56 пассажир жойлашади. Бундай пассажир вагонлари шу йилдан бошлаб кўплаб ишлаб чиқарилади.

М. СУЛТОНОВ,
инженер

Мамлакатлар Одамлар Воқеалар

КИПР ҲУКУМАТИНИНГ ҚАРОРИ

НЬЮ-ЙОРК, 1 январь. (ТАСС). Кипр ҳукумати гарантиялар ҳақида Англия, Греция ва Туркия билан қилган шартномани ва Греция ҳамда Туркия билан иттифоқ тўғрисидаги шартномани бузишга қарор қилди. Кипр республикасининг президенти Макариос, дейилади Ассошиэйтед Пресс агентлигининг хабарида, буни маълум қилиб ҳамма давлатларнинг бошлиқларига телеграммалар юборди.

Макариос, «Туркия томонидан агрессив ҳаракатлар қилинаётганлиги» сабабли Кипр ҳукумати шу чорани кўришга қарор қилди деб хабар берди. Макариос, жумладан, Туркия ҳарбий самолётлари Кипрнинг осмон чегарасини бузганлиги, Туркия ҳарбий кемалари оролнинг соҳилидан 18 миля шимолда изғиб юрганлиги, Кипрдаги турк ҳарбий қисмлари Никозияга юборилганлиги ҳамда Англия-Греция-Туркия қўшинларининг қўмондони генерал Янг буйруқ берганлигига қарамай, бу қисмлар казармаларга қайтишдан бош тортганлиги сингари фактларни кўрсатиб ўтди.

Президент Макариос маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлашни сўраб, давлатларнинг бошлиқларига мурожаат қилди.

РОДЕЗИЯ ВА НЬЯСАЛЕНД ФЕДЕРАЦИЯСИ ТУГАДИ

ЛОНДОН, 1 январь. (ТАСС). Англия мустамлакачилари томонидан тузилган Родезия ва Ньясаленд федерацияси 31 декабрдан 1 январга ўтар кечаси тугаганлиги эълон қилинди.

Бу—федерация составидаги мамлакатлар туб аҳолиси олиб борган курашнинг натижасидир.

СОВЕТ МЕҲМОНЛАРИ КУБАДА

ГАВАНА, 1 январь. ТАСС мухбири М. Бузивский хабар беради:

Куба революциясининг беш йиллиги байрамида қатнашиш учун КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Н. В. Подгорний бошчилигида Кубага келган совет делегацияси 31 декабрь кунининг биринчи ярмида Хосе Марти ёдгорлигига гулчамбар қўйди.

Сўнгра Социалистик революция бирлашган партияси миллий раҳбарлигининг таклифига биноан делегация Социалистик революция бирлашган партиясининг биносига борди. Делегация партия миллий раҳбарлигининг аъзолари Эмилио Арагонес, Блас Рок ва Сесар Эскаланта ҳамроҳлигида партия миллий мактаби биносини кўздан кечирди. Мактаб директори Лионель Сото партия, касаба союз кадрлари, ёшлар ташкилотларининг кадрлари ва бошқа кадрлар тайёрлаш қандай бораётганлигини меҳмонларга гапириб берди.

Кубада партия миллий мактаблари бор. Гаванада ва мамлакатнинг бошқа районларида бўлган бундай мактаблардан ташқари вилоятларда партия, касаба союз ва ёшлар кадрларини тайёрлайдиган мактаблар ҳам ишлаб турибди. Жумладан, Гавана вилоятида 89 та бошланғич партия мактаби бор, деди Л. Сото. Партия миллий мактабида, деб давом этди у, вилоятлар партия ташкилотларининг раҳбарлари, министрлар, министрларнинг ўринбосарлари, оммавий революцион ташкилотларнинг раҳбарлари ўқимоқда. Ҳозирги вақтда миллий мактабда ўқиш муддати узайтирилиб, бир ярим йиллик қилинди.

Партия мактабларининг тингловчилари диалектик материализмни, сиёсий иқтисодни ва бошқа фанларни ўрганмоқдалар.

Делегация «Куба сосиалиста» назарий журнали ва «Нотисиас де Ой» газетаси редакцияларини ҳам бориб кўрди.

ПРЕЗИДЕНТ ЖОНСОН ҲУЗУРИДА КЕНГАШ

НЬЮ-ЙОРК. АҚШ президенти Линдон Жонсон штаблар бошлиқлари комитети билан кенгаш ўтказди. Қўшма Штатларнинг 1964-1965 молия йили ҳарбий бюджети муҳокама қилинди.

Кенгашдан сўнг АҚШ мудофаа министри Макнамара мухбирлар билан суҳбатлашиб, АҚШнинг келгуси молия йилидаги ҳарбий бюджети қарийб 51 миллиард доллар бўлади, бу эса бу йилги молия йили учун мўлжалланган жамики ҳарбий харажатлардан тахминан бир миллиард доллар кам. (ТАСС).

ҒАРБИЙ ГЕРМАНИЯ МУТАХАССИСЛАРИ ГОЛЛАНДИЯДА РАКЕТАЛАРНИ СИНАБ КЎРМОҚДАЛАР

ГААГА. Ғарбий Германиядаги «Дорнье» заводларининг экспертлари Амстердам авиация лабораториясида ракеталарнинг янги типини махфий равишда синаб кўрмоқдалар» деб хабар беради АНП агентлиги. Бу ракеталар, дейилади хабарда, космик фазони тадқиқ қилишга мўлжалланган ракеталардир. (ТАСС).

ЁҒ ЭРИТИШ АВТОМАТЛАШДИ

Тошкент гўшт комбинатида шу вақтгача мол ёғи буғ билан ишлайдиган очиқ типдаги қозонларда эритилар эди. Бу процесс жуда сермеҳнат бўлиб, секинлик билан борарди.

Яқинда мой цехига «Титан» маркали ёғ эритиш автомат линияси ўрнатилди. Энди бу операция марказий пультдан кнопкалар орқали бошқарилади. Автомат линиянинг ишлаш принципи қуйидагича: ёғ парчалари линиянинг бир бошидаги бункерга тушади. Сўнг бункер остидаги махсус механизмларда майдаланиб автоклавга боради. У ерда 2,5—3 атмосфера босим остида эриган мой ёпиқ систоларда сузилиб, сепараторларга ўтади. Сепараторларда тозаланган ёғ умумий резервуарларга, сўнг у ердан бочкаларга қуйилади.

Бу линия аввалги қозонларга қараганда беқиёс устунликларга эга.

Биринчидан, унинг иш унуми жуда юқори. Илгарилари бир цикл учун 4 соат сарфланса, энди шу цикл 9 минутда бажарилади. Ёғнинг сифати яхшиланади, исрофгарчилик тамомила бартараф этилди.

— Энг қувончлиси, — дейди цех бошлиғи ўртоқ Алексей Богданов, — меҳнат шароити яхшиланди. Цех озода ва чароғон бўлди. Москва эксперименталь заводида ишланган бу агрегат соатига 1,5 тонна ёғни эритаолади. Ёғ эски усулда эритилганда 2 процент жизза чиқса, янги линияда 0,25—0,30 процентдан ошмайди.

Комбинатда механизациялашган парранда сўйиш цехи фойдаланишга тушди. Иккита конвейер линияга эга бўлган бу цехнинг ишлаши билан меҳнат унумдорлиги 10 баравар ошди.

Ш. ҚОСИМОВ.

БУ КИТОБЛАРНИ ЎҚИНГ

Ўзбекистон ССР Давлат бадиий адабиёт нашриёти қуйидаги китобларни босиб чиқарди:

Ҳамид ОЛИМЖОН. **Шеърлар тўплами.** Нашрга тайёрловчи Ҳ. Сулаймонова. 176 бет, тиражи 10.000, баҳоси 39 тийин.

ЗУЛФИЯ. Шеърлар. 160 бет, тиражи 10.000 баҳоси 38 тийин.

ҲАБИБИЙ. Шеърлар. Тўплам. 216 бет, тиражи 10.000, баҳоси 37 тийин.

Мумтоз МУҲАМЕДОВ. **Ҳазил ва чин.** Ҳажвий ҳикоялар. 133 бет, тиражи 15.000, баҳоси 34 тийин.

Зиннат ФАТХУЛЛИН. **Танланган асарлар.** Пьесалар, биринчи том, 404 бет, тиражи 5.000, баҳоси 1 сўм 23 тийин. Иккинчи том. Повесть ва очерклар. 252 бет, тиражи 5.000, баҳоси 59 тийин.

Зуннун АЙЮБ. **Мажид Раҳим қиссаси.** Повесть. Русчадан Абдулаҳад Абдуллаев таржимаси, 108 бет, тиражи 20.000, баҳоси 29 тийин.

Грэм ГРИН. **Ювош америкалик.** Роман. Русчадан Мели Норматов таржимаси. 208 бет, тиражи 15.000, баҳоси 72 тийин.

Джон СТЕЙНБЕК. **Ҳайбатли тоғлар.** Ҳикоялар. Русчадан Мирзиёд Мирзоидов таржимаси. 48 бет, тиражи 15.000, баҳоси 10 тийин.

КИТОБИМИЗ ДЎСТЛАРИ

Яқинда Болгария Халқ Республикасида совет китоби традицион декадаси ўтказилди. Декада София, Варна, Плевен ва бошқа кўпгина шаҳар ва қишлоқларда совет китобининг миллионлаб дўстлари учун катта ва қувончли байрамга айланди. Фабрика, завод, қурилишлар, қишлоқ хўжалик кооперативлари, мактаб ва олий ўқув юртларида совет бадиий адабиётининг севимли асарлари қизғин муҳокама қилинди.

Биз София марказидаги Рус хиёбонида очилган Ленин номли магазинда бўлдик. Бу ерда совет китоблари сотилади. Магазин полкаларида ижтимоий-сиёсий, илмий, бадиий ва болалар адабиётига оид 15 минг томдан ортиқ китоб турибди.

— Айтингчи, бир кунда қанча китоб сотилади? — деб сўрадик магазин директори Панайот Бакаржиевдан.

— Биз ҳар куни 1500 — 1600 том китоб сотамиз. Декада кунларида ҳарид қилинган китоблар сони бундан ҳам ортиб кетди.

Магазинимиз 1944 йил 9 сентябрдан сўнг мамлакатда очилган ва совет китоблари билан савдо қилувчи биринчи магазиндир. Ҳозир бундай магазин ва киоскалар сони етти юзга етди. Халқимиз совет китобларига қадимдан муҳаббат қўйган. Болгария — совет китобининг иккинчи ватанидир. Ленин асарлари, Горький, Толстой, Шолохов, Островский, Фадеев, Галина Николаева, Константин Симонов ва бошқа кўп ёзувчиларнинг китобларини ҳар бир болгар оиласида кўриш мумкин. Бизда совет адабиёти асарлари билан таниш бўлмаган киши йўқ.

Халқ ҳокимияти йилларида 1962 йилгача мамлакатда рус ва совет авторларининг 6500 китоби 50 миллион нусхада нашр қилинди. Шу йилнинг тўққиз ойи ичидагина 3 миллион нусхада 15 минг совет китоби босилиб чиқди.

Совет китоблари ўзининг чуқур ҳаққонийлиги билан болгар халқини ўнлаб йиллар давомида ҳақиқат ва озодлик учун курашга илҳомлантирди, деди пировардида П. Вакаржиев. Ҳозирги кунда улар янги ҳаёт қуриш йўлида катта меҳнат ғалабаларига отлантирмоқда.

Клара ОРЛОВА.
ТАСС мухбири.
София.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

3 ЯНВАРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 11.00 — **Концерт** (Чилонзор музика мактаби ўқувчилари ижросида).

Ўзбек тилида: 11.35 — **Дохунда** номли бадиий фильм.

Рус тилида: 18.00 — **Бўғирсоқ** (мультипликацион фильм), 18.15 — **Телевизион янгиликлар**, 18.35 — **Куйланмаган қўшиқ** (ахлоқ тўғрисида телевизион фильм), 18.55 — **Моҳир усталар шаҳри** (Ленинград телестудияси постановкаси), 20.05 — **Солдатлик ҳаёти** (Совет Армияси жангчилари учун фильм-концерт).

20.45 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.50 — **Телевизион янгиликлар**, 21.10 — **Хотин-қизлар учун**, 21.25 — **Дала ишлари кундалиги**, 21.45 — **Учинчи тайм** номли бадиий фильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/I да кундуз **Майсаранинг иши**, кечқурун **Кашмир афсонаси**, 4/I да кундуз **Олтин калит**, кечқурун **Риголетто.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/I да кундуз **Фурқат**, кечқурун **Гамлет**, 4/I да кундуз **Биринчи муҳаббат**, кечқурун **Ҳаётбахш ўлим.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/I да кундуз **Нурхон**, кечқурун **Жон қизлар**, 4/I да кундуз **Алпомиш**, кечқурун **Икки билагузук.**

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — 10/I гача **Янги йил ёшлар кечаси.** Ўзбекистон эстрада оркестрининг концертлари.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Циркда арча.** Янги аттракцион — **«Йиртқич ҳайвонлар».** Ўргатувчи — **Вальтер Запашний.** Томошалар кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да бошланади.

КИНО

«Никотиана»нинг тугаши (1 ва 2-серия) — «ВАТАН», «ИСКРА».

Истамбул хазиначисининг мероси — НАВОИЙ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Сочи қирилганлар шайкаси — НАВОИЙ номли (кеч соат 6-40 минутда).

Дунаевский куйлари — «ЎЗБЕКИСТОН».

ҲАМЗА НОМЛИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

ТЕЗ КУНДА
ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Сарвар Азимов асари

ҚОНЛИ САРОБ

2 парда, 10 эпизодли фожиали драма.

Режиссёрлар — Ўзбекистон ССР халқ артистлари **А. О. Гинзбург, Қ. Хўжаев**, рассомлар — **И. Я. Вальденберг, Д. В. Ушаков**, режиссер ассистенти — **Э. Аҳмедов.**

1964 йил 13 январь кундуз соат 3 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Химия-технология ва биология фанлари бўлимининг биология фанлари бўйича бирлашган илмий совети мажлисида (Тарас Шевченко кўчаси, 52-уй, Олимлар уйи)

В. И. Семёнова — биология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Марказий Фарғонада ўзлаштирилаётган шўр тупроқдаги шолининг илдиз микрофлораси ҳақида» деган темада.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

Редактор **А. ИСМОИЛОВ.**

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентских промышленного и сельского областных комитетов КП Узбекистана, Ташкентского горкома КП Узбекистана, промышленного, сельского областных и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: редактор — 29004. Редактор ўринбосари — 25885. Масъул секретарь — 34808. Идеология бўлими — 31936. Саноат ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими — 33786. Қурилиш ва партия ишлари бўлими — 33786. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 26232. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлими — 28761. Ахборот ва спорт бўлими — 33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 05005. ИНДЕКС 64695 Нашр. № Е 1661.